

ՐԱՏԵՒԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. IX, No. 4, January 22, 1927

Ճիւտ 9, Նո. 4, Յունվար 22, 1927

ՊԷՆՏ Ի ՄԱՌՍՈՒՍԼԱՐ

ԱՏԷՄ ՊԻՐ ՄԱՔԻՆԱՐ ՄԸ ՏԸՐ

Կէչէն կիւն Նիւ Եօրպըն Գարնիկի Հօլ Նամ պինասընտա 5000 գատար սամիուն հուզուրընտա պալատաքի մէվզու իւզէրինէ Ամէրիգանըն իբի մէշհուր զաթլարը արասընտա պիր միւպա-հասէ վուզու պուլտու:

«Ատէմ պիր մաքինա տըր» թարաֆընը թութան՝ Եիգալիօնըն մարուֆ ալօգաթը Մր. Տէրօ իտի: Աքսի գազիյէյի միւտաֆաա էտէն զաթ իսէ պու եազընլարտա ֆիլօսօֆիուղըն պիր թարիխինի եազմըլ օլուպ քիթապը ինկիլիզէ սէօյլէյէն էհալի արասընտա փէք շէօհէթ քէսպ էյլէմիշ օլան Մր. Տուրէն իտի:

Ատէմին պիր մաքինատան պաշգա պիր շէյ օլմատըղընը իտտիա էտէն զաթ պիւթիւն պահ-սընտա անճազ ինսան ճէսէտինտէ կէօրիւլէն մաքինավի ամէլիյաթը թարիֆ էթմէքտէ պու-լունտու. մէսէլա, թաամըն ճէսէտին միւթէ-նէվլի ալէթլէրի իլէ ֆարզըլ գըսմլարա այըլ-լուպ, միւթէնէվլի մագսէտլէր իճրասընտա օլ գուվլէթլէրի ֆարզըլ գուվլէթլէրէ թահվիլ էթտիլէրինի իյգահ էյլէտի: Լաքին պու մա-քինավի ամէլիյաթտան էօթէտէ տիկէր պիր գուվլէթին պուլունուպ պուլունմատըղընա տարի պիր շէյ պիւթէտիյիմիզի գիբը իլէ ատէ-մին եալընըլ պիր մաքինա օլտըղընը թէէքիտ էյլէտի: Մր. Տէրօ մաքինայը պիր գուվլէթի (էնըրճի) պիր պաշգա գուվլէթէ թահվիլ էտէն պիր ալէթ տէյու թահտիտ էտէրէք պուլունտան իլէրի կէշմէյէ հագգըմըլ վէ իզթիտարըմըլ օլ

մատըղընը իտտիա էյլէտի:

Մր. Տուրէն իսէ սըրֆ մաքինավի պիր թէշ քիւթըն քէնտի հարաքէթինէ ճիհէթ վէրէմէ-յիպ անճազ պիր իսթիգամէթտէ իլէրի կիթտի-յինի գիբը իլէ քէնտի հարաքէթինէ ճիհէթ վէ-րէն վէ կիտէճէյի իսթգամէթի սէշէպիլէն պիր վարըղըն մաքինա սայըլամայաճաղընը իտ-տիա էտէրէք կէօսթլէրտի քի պիւթիւն հայաթ ալէմինտէ խուսուսա ինսան հայաթընտա պէօյ լէ իսթիգամէթ սէշմէլիք օ գատար ումումի տիր քի պիւթիւն պու հայաթ ալէմինին պիր մաքինա տէյիլ իլլա տէրուլի վէ հայաթի պիր գուվլէթ իլէ իլլէյէն ուզվի պիր ալէմ օլտըղ-նը գապուլ էթմէլի իզ տէյու իտտիա էյլէտի:

Պու միւպահասէտէ պիզիմ կէօրտիւլիմիւ-զէ կէօրէ Մր. Տէրօնըն մէվզիի շու օլտը քի ա-տէմտէ կէօրիւլէն մաքինավի ֆաալիյաթտան ատէմին պիր մաքինա օլտըղընը իտտիա էթ-մէքլէ իքթիֆա էտիպ պուլունտան էօթէ կէշմէլի յէ հագգըմըլ եօգ տըր: Հալ պու քի ասլ մէվզու ը պահս քէնտինին իլէրի կիթմէք իսթէմէտիյի նօգթատա իտի, եանի ատէմին հայաթընտա վա՞ր մը էօյլէ պիր ունսուր քի պու մաքինա-վի թէշքիւթ վէ ֆաալիյաթլա թէֆսիւր օլու-նամազ, վէ օ սէպէպտէն ատէմ մաքինավի պիր ալէթ օլմագտան պաշգա պիր շէյ օլուր: «Պիզ մաքինավիտէն իլէրի կիթմէյի» տէմէքլէ ին-սանըն պիր մաքինա օլտուղը իսպաթ օլունմազ. անճազ պէօյլէ տէյէնլէր քէնտի անզլարընը իզ-րարլէ մէսէլէնին թէրքինի վէրմիշ օլուրլար: Ատէմ մաքինատան պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր տէյէնլէր ատէմին հայաթընտա կէօրիւլէն հէր պիր հալը մաքինավի գաիտէլէր իլէ իյգահ էթ-

մէտիքճէ քէնտի մէվգիլէրինի իսպաթ էթմիշ օլամաղլար: Պիղիմ զաննըմըղճա Մր. Տէրօ ա- տէմին պիր մաքինա օլտըղընը իսպաթ էտէ- մէտի վէ իսպաթ էտէմէյէճյէնի տէ գապուլ էյլէմիշ օլտը:

Մր. Տուրէն տէյիլ սալթ ատէմին հայա- թընտա, իլլա պիւթիւն հայաթ ալէմինտէ մա- քինավիտէն Փարզլը պիր գուլվէթին Փաիլ օլ- տուղընը կէօսթէրտի իսէ տէ զաննըմըղճա պիր մուհրիմ նօզթայը լայըգ օլտըղը տէրէճէտէ թէէքիտ էթմէտի:

Վազասա պիւթիւն ալէմ մաքինավի պիր թէէքիլաթ օլմագտան Փարզլը տըր: Թա աթօմ- լարըն էլէքթրօնլարընտան ճիհանլարըն սիս- թէմլէրինէ վէ էմիպատան հայաթըն էն եիւր- սէք իզհարը օլան ինսանա գատար իլմին պիղիմ կէօգիլմիլ էօնիւնէ աչտըղը մէնգարէ ճանսըղ պիր մաքինա տէվրի տէյիլ, իլլա անըն տէրու- նինտէ Փաիլ օլան տիրի պիր գուլվէթին Փա- ալիյէթի տիր: Լաքին շու տա սահիհ տիր քի պիլ խասսա ատէմի էլէ ալսադ, անըն հայաթը գուրու պիր մաքինա օլմագտան փէք Փարզլը պիր մէնգարէ իրաէ էտիյօր:

Պիր թէք Ֆէրտի ալըպ անըն հայաթընը, անտէ կէօրիւլէն նէմայը, անըն իճրաաթընը թէտգիլ էթսէք օրատա մաքինավի իճրաաթ- տան Փարզլը պիր հալ կէօրէճէյիլ: Վէ պու հալ սալթ անտէքի նամալիւմ պիր գուլվէթ հազ- գընտա պիղիմ իսթինթաճ եա Փարզլիյաթըմըղ տէյիլ, իլլա պիղիմ շախսէն պիլտիյիմիլ պիր հազիգաթ տըր: Պու ունսուր կէրէք ազլի կէ- րէք ախլազի հայաթըմըղտա վէ ալազալարը- մըղտա գահիւր տիր:

Մր. Տէրօ մէհէմէտէ քէնտի թարաֆընը հազգլը տիկէրինի հազգսըղ կէօսթէրիւքէն, ճիւրիյի եախօտ հաքիմի շու գարարը վէրմէյէ իլըամ էտէր իքէն մաքինալարա տիւղէն վէրմէ- յօր իլլա ազլլար գանտըրըյօր, Վիճտանլարա միւրաճէաթ էտիյօր: Հաթթա էկէր գարշըսըն- տաքիլէրի պիրէր մաքինա կիպի սայըպ իլլէ- յօր իսէ, պարի քէնտիսի պիր մաքինա տէյիլ, իլլա օլ «մաքինալարը» գուրան վէ իտարէ է- տէն պիր Փաիլ օլտըղընը հիսս էտիյօր:

Վէհասըլ իթթիլաւ տէրունի, շախսի ի- րատէթ, ախլազի մէսուլիյէթ, իսլահ ը նէֆսէ սայ էթմէք, ատէմլէրի թահսին եա թազպիհ էթմէք, պուլնլար ատէմին մաքինատան Փարզ- լը Փաալիյէթինի կէօսթէրիւ:

Ազլի վէ ախլազի հայաթտա զաւախտին պուլունմասը, մատտի ալայիմ իլէ ազլի Փաա- լիյէթին ալազատար օլմասը, վէ սաիրէ ատէ- մին պու հայաթի վէ շախսի իճրաաթընը մաքի- նավի սուրէթտէ թէֆսիրէ գատար տէյիլ տիր:

Ատէմ պիր մաքինա տէյիլ իլլա ազլի պիր ալէմտէ ազլի վէ շախսի պիր վարըզ տըր: Զ. Գ. Գ.

ՄԱՐԴՈՐՍՈՒԹԻՆ

Հայրեմիք Իսթանպուլտա նէշր օլունան Ազ- դարաք զազէթաւընտան պիր Փըգըէ իզթիպաս էտիյօր: Հայ Աւետարանչական Ընկերակցու- թիւնըն Եռախեսայ Լրատու նամ նէշրիյաթըն- տա Հայաստանտաքի Աւետարանական իշ հազ- գընտա մալիւմաթ վէրիլը իքէն, օրատա պու իճրաաթ ալէյհինտէ ըհսմի եա զայր ի ըհսմի տաիրէլէրտէն պիր մանիէ օլմատըղը զիքը օ- շունմուշ իտի: Ազգարաք պուլը «մարգոքսու- թիւն» թէսմիյէ էտէրէք անըն ալէյհինտէ է- փէյի սէրթ պիր ուսուլտա իտարէ ի լիսան էյ- լէմիշ տիր:

Պու «մարգոքսուլիւն» թապիրի էփէյիճէ սուի իսթիմալ օլունան քէլիմէլէրտէն պիրիսի տիր: Անըն իմա էյլէտիյի Ֆիքը շու օլսա կէրէք տիր քի հէր հանկի պիր թէսավվուրը տիկէր- լէրէ կէօյա անլէրի հազիգաթա իրչատ էթմէք իշիւն թազտիմ էտէր իքէն ալթընտա անլէր- տէն շախսի մէնֆաաթ թէէմին էթմէք պուլու- նուր:

Պէօյլէ պիր թէշէպպիւստէն մազսէտ հա- գիգաթը վէ անը տինլէյէնի քէնտի մէնֆաաթը- նա վասըթա գուլլանմագ տըր: Պու իսէ օլ հա- գիգաթը թէպլիլ էտէնտէ ճիտտիյէթսիլը վէ ըիյա Փարզ էտէր վէ նէթիճէսի անը գապուլ է- տէնլէրին իզֆալ էտիլմէսի տիր:

Հէփ պու շէյլէր Ֆիլլազը թազպիհէ շա- յան տըր:

Պու հալ պաշգա սըրալարտա կէօրիւլիւր իսէ տէ, նէ զէման տինի տաիրէտէ կէօրիւլիւր- սէ տահա զիյատէ նէֆրէթի միւճիլ օլուր:

Լաքին պու թապիրին սուի իսթիմալը շու- րատա կէլիյօր քի պազըլար տինտէ հիշ պիր տէյէրլի շէյ կէօրմէյիլ, օլ պապտա թէլլէն է- տիլէն հէր շէյին սախթ վէ եափմա օլտուղու- նը զանն էտէրլէր. պինսէն ալէյհ պիլիւմալէ տին միւրէվվիլէրինին սայ ու զայրէթլէրինին

արգասնտա պիր մէնֆաթ ը շախսիէ կէօ-
րիւրէր: Վէ պիթթապի տին մուսլիմէրի ար-
գասնա տիւշէնէրի իղֆալ էտիմիշ պուտալա
լաշ, եախօտ աղըն իշինէ տիւշմիւշ ահմազ պա
լըզար սալարլար:

Պու տողրու տէյիլ տիր: Տինի, քիւիսէյի,
րուհանի խըտմէթէրի քէնտի մէնֆաթ ը շախ
սիյէլէրինէ վասըթա գուլանանլար մաէթթէ-
էսսիւֆ էքսիք տէյիլ տիր: Լաքին պուստան
նէթիճէ էտէրէք տին տաիրէսինտէ հէր պիր
թէշէպպիւսիւն արգասնտա պիր շախսի հի-
սապ վար տըր տէմէք վէ հէր տինի թալիմէ ըի
զա կէօսթէրէնի պուտալա պալըզ մէսապէսի-
նէ գօյմազ ճաիզ տէյիլ տիր:

Պիր սիյասի Փըրգա ըէիսինին քէնտի ճիտ
տի գանըլընը հհալի արասընտա իլէրի սիւր-
մէյէ հագգը օլաղը կիպի, պիր տին մուսլի-
մինին տէ քէնտի ճիտտի գանըլըլընը գօնշու-
լարընա թէլզին էթմէյէ հագգը օլսա կէրէք:

Պիր էհլ ի տին ճիտտէն ինանըյօրսա քի քէն
տինին տինին թէսալվուրլարը միլլէթտաշարը
նըն տահա էյի ատէմէր օլմասընա խըտմէթ է-
տէր, վէ պու իմանընտան սէվզ օլուհարազ գօն
շուլարընա քէնտի պիւտիյինի թէլզին էտէրսէ
պու թագպիհէ տէյիլ, թահսինէ շայան պիր
թէշէպպիւս տիր: Պու ատէմ գանըլընտա եանը-
լըյօր իսէ պիր պաշգասը տա անը տողրուլտա
պիլի: Սիյասի կուսակցութիւնէր քէնտի օր-
կանլարը օլան դագէթալարտա հէր կիւն հէր
թարաֆտա Դաւախօտաթիւնէր, ալգերձէր ի-
լան էտէրէր: Պու էն թապիի պիր շայ տիր:
Նիշիւն էհլի տին օլանլարըն պէօյլէ թէշէպ-
պիւսլէրտէ պուլուհմասը մարգարաթիւն օլ-
սուն:

Պիզ Ագդարար ըէֆիզիմիզի վէ անըն կիպի
տիւշիւնէնէրի թէէմին էտէր իզ քի Հայ Աւե-
տարանչական Անկերակցութիւնըն վէ անըն
գործիչլէրինին իճրաաթ վէ թէսալվուրլարը-
նըն արգասնտա պիր կէօնէ շախսի մէնֆաթ
սաիգէսի պուլուհմայըպ, անլէր ճիտտէն քէն-
տի միլլէթտաշարընա էյի պիր խըտմէթ իֆա
էթմէք էմէլինտէ տիրէր: Օ՝ անշատաղական
պիր թէշէպպիւս օլմայըպ, տահա զիյատէ միւ-
լէթիմիզին արասընտա տինի հայաթըն թէրվիճ
վէ թէրֆի էտիմէսինէ խըտմէթ էթմէք վէ պու
էյի իշտէ միւմէին մէրթէպէ գարձակցութիւնը
թէշիլզ էթմէք տիր: Պուհա էմին օլապիլի-
լէր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԿՈՆԴԱԿ

(Պու Կոնդակ պուստան 20 սէնէ էվվէլ եա-
զըմըշ իսէ տէ պու կիւնֆի ահվալա տալի մու-
վաֆըզ տըր: Միւթէրհիմ Գրիգոր Լաշիւնեան):

Մկրտիչ ծառայ Յիսուսի Քրիստոսի եւ ան-
հասանել կամօքն Աստուծոյ եպիսկոպոսապետ
եւ Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց. Մայրադոյն
Պատրիարք համազգական նախամեծար աթո-
ռոյ Արարատեան Առաքելական Մայր Եկեղեց-
ւոյ սըրոյ կաթողիկէ էջմիածնի, Հայազգի դադ
թական ժողովրդաց մերոյ, որք ի սփիւռս էք
ի զանազան նահանգս Ամերիկայի, հարազատ
որդւոց մերոց Մայր Աթոռոյս. նուրեմք Փըրկ
շաւանդ սէր, ողջոյն եւ հայրապետական օրհ-
նութիւն:

Շու միւստէթ ի շէյիուլէթիմտէ իշիթմէք
տէ օլտուղում խապէրլէր տաիմա գալպիմ մէ-
յուս վէ միւթէտտէր գըլմագտա տըր:

Շէօյլէ քի միլլէթիմիզին էվլատլարը միւ-
լէնէվլի թէշէլաթլարլա մուհապպէթին խա-
րիճինտէ վէ Բապլըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
իւշլաս էտիճի թէնպիհաթընա դարշը օլարագ
իշլէմէքտէ տիրլէր: Պէօյլէճէ պիրատէրինէ
պուլզ էտէրէք իշլէմէքտէն նէ՝ իսթիֆատէ հա-
սըլ օլապիլի: Տէյիլ մի քի մատտէթէն վէ
մանէն զայաթ, վէ պիր մուվազգաթ գէման ի-
շիւն օլուպ, է՛յ վահ քի մէտէնի միլլէթլէր
արասընտա թայիպ վէ միւնիպ ի իսթիհզա վէ
հալը հագըր վէ միւսթագպէլտէ միլլէթի պէօ-
յիւք պիր թէհլիթէյէ սէվզ էյլէմէք օլաճազ
տըր:

Հագիգաթէն սէօյլէրիմ էկէր միլլէթիմի-
զին պու սընըֆլարը եէքտիկէրլէրի իլէ պիրա-
տէրանէ մուհապպէթ վէ հիւմիյէթլէ մուամէ-
լէ էթմէզլէր իսէ, քէնտի վարլըզլարընա գաթ
պէ գաթ զիյան չէքէճէլէր տիր:

Պիր տէֆա պագընըզ մէտէնի միլլէթլէրէ
վէ անլէրտէն էօյրէնինիզ: Անլէրին տէ պիր չօզ
թէշէլաթլարը վար, լաքին անլէրին մէսլէքի
տաիմա եէքտիկէրլէրի իլէ ըիյասըզ մուհապ-
պէթ վէ հիւմիյէթլէ մուամէլէ էտիպ ճիւմէսի
պիր էֆէքար, պիր գալպէ մալիք օլմագ տըր:

Եա սէվկիւլիւ էվլատլարըմ, շու սիզին պիւ
կիսիզլիք վէ միւսթագպէլի կէօրէմէմէզլիյին
էօլիւմ ույգուսունտան արթըզ ույանընըզ վէ

պագընըզ քի նապըլ պիր նազիք վազըթտա պու-
լունմագտալըզ :

Տէհրլէրին, վազըթլարըն, իւմին, մազը-
նըն վէ հալ ը հազըրըն թարիսլէրի շահատէթ
էթմէքտէ տիր քի՝ պիր միլլէթին մուվաֆֆա-
գիյէթ վէ թէրագըսը անըն տէրունինտէ պու-
լունան Ֆէրտլէրին վէ իտարէլէր պաշընտա
տուրան ատէմլէրին հէմէֆքեար օլարագ եէք-
տիկէրլէրի իլէ օլան հիւմիյէթլի մուամէլէսին-
տէն ասըլը տըր :

Վէ հէր շէյի էվլէլինտէն պիլէն Ռապպը-
մըզ ինլասքեարմըզ օլան Յիսուս Քրիստոս
միլլէթլէր արասընտա ատալէթ վուզու պու-
լաճաղընը տախի էյի պիլտիյի իշիւն պիզէ օ-
լան օլ ազիմ մուհապպէթինտէն նաշի վէ զալըմ
տիւշմէնին փէնչէսինտէն ազատ օլմամըզ իշիւն
օլ միւպարէք քէլամը իլէ պիզէ սէօյլէտի . սիզէ
եէնի պիր էմր վէրիւրիմ քի պիրի պիրինիզի սէ-
վինիզ, սիզէ տէրիմ քի, հազիգաթէն եէնի վէ
էպէտի օլան էմր պու տըր . վէ պունըն իլէ եա-
լընըզ պիւթիւն միլլէթլէր վարըզլարընը սազ-
լայապիլիւրլէր :

Իմտի պու կոնդակ իլէ պէտպախթ միլլէ-
թիմին տէրտլի Հայրապետի քի էօմրիւմին կիւ
նէշի ղուրուպ էթմէք իւզլէ տիր, սիզէ, պիւ-
թիւն սէվկիւլիւ էվլատլարըմ իֆատէ էտէրիմ
քի իւզէրինիզտէն ատալէթի, ղուրուրիյէթ վէ
նէֆսանիյէթի պիր թարաֆա աթարագ պիր
րուհ, պիր գալպ վէ պիրատէրանէ մուգատտէս
մուհապպէթ իլէ վէ ազիլանէ տալրանարագ
իւմ իլէ էօյլէ իշլէյինիզ քի, ամէլլէրիմիզին նէ-
թիճէսինտէ օլմասըն քի շու պիւշարէ միլլէթի-
միզէ պիր զիյան թէսատիւֆ էտէ, իլլա միւ-
ճիպ ի թէրագըզ վէ Փախտէլի օլուն :

Ռապպ ճիւմլէնիզի միւպարէք գըլարագ օլ
ինայէթ մէնպալը օլան Ալլահըմըզտան թալէպ
էտէրիմ քի զանի մէհհամէթիյլէ սիզէ եէնի վէ
հազիգի պիր եիւրէք իհսան էյլէյէ վէ սիզ պիւ-
րի պիրինիզլէ պիր մուհապպէթ վէ իթթիֆագ
իլէ եաշայարագ սիզի պիւթիւն մէշագգաթընըզ
տան ազատ էտէրէք սիզէ սաատէթլի պիր էօմր
իհսան էյլէյէ :

ՄԿՐՏԻՉ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՀԱՅՈՑ

Ի 20 Սեպտեմբերի 1907 ամի եւ ըստ տօմա-
րիս ՌՅԺԷ . ի հայրապետութեան մերոյ ԺԴ,
ամի յԱրարատեան Մայր աթոռ Ս . Էջմիածնի
ի Վաղարշապատ : Թ . 1444 :

ՄԻԻԹԱԼԷԱԼԱՐ

Պիր ատէմին հայաթընտա իւշ պէլլի սը-
րալարտա ինսան տէրին հայրէթ հիսս էտէր :
Պիրի չօճուզլուգտա տըր : Էթէ պէրի սըշրա-
յըպ օյնար իքէն պիր կիւն իւք տէֆա օլարագ
պիր մէսէլէ անըն նազար ը տիգգաթընը ճէլպ
էտէր վէ հայրէթ իլէ անըն հազըրնտա տիւշիւ-
նիւր : Իքինճի քեամիլ ատէմին էօմրիւնտէ վու-
զու պուլուր քի, անըն Ֆիքրինին կէօզլէրի ա-
լէմէ աշըլըր վէ հէր շէյին սըրըրընը պիւմէյէ
չալըշըր : Իւշիւնճիւսիւ շէյիսուլիէթ գէմանըն-
տա օլուր քի, օ կէշմիշին խաթըրէլէրինտէն
միւսթագպէլին նամալիւմ հալարընը պիւմէք
իսթէր : Մըսըն էսքի էսէրլէրի արասընտա պիր
փափրօս եափրաղը պուլունմուշ տըր քի անըն
իւզէրինտէ Յիսուսըն պիր սէօզիւ եազըլմըշ ի-
միշ, կէօյա Յիսուս տէմիշ տիր, «Արայան, ա-
րատըղընը պուլմատըգճա արամագտան Փարիզ
օլմասըն : Արատըղընը պուլուրսա միւթէհայ-
յիւր օլաճագ տըր : Պու թէհայիւրիւնտէ մէլէ-
քիւթէ եէթիշէճէք տիր : Մէլէքիւթէ եէթիշտի-
յինտէ րահաթ էտէճէք տիր» : Իշթէ իսթիյար-
ըզ գէմանընըն թէհայիւրիւ պու նէվտէն տիր :

ՏՕԳ . ՆԻԻՄԷՆ ՍՄԱՅԹՁ

«Իլահլարըն սէվտիյի քիմսէլէր կէնճ էօ-
լիւրլէր» տէնիւմիշ տիր : Լաքին պունըն մանա-
սը «Անլէր տահա կէնն իֆէն էօլիւրլէր» տէյիլ,
իլլա «Անլէր էօլտիւքլէրինտէ հալա կէնն օլուր-
լար» տըր :

Պէրրագ տիւշիւնէն վէ պէրրագ կէօրէն հիշ
պիր քիմսէ մէյուսիյէթ վազ էտէմէզ : Մէֆ-
թուր օլուպ, եաթանլար պիր իշ կէօրէմէզլէր :
Հէր սապահ ույզուսունտան ույանընճա օլ կիւն
մէսուտ օլմաղա զարար էտէն, կիւն զարֆընտա
հէր մաղմում Ֆիքր կէլտիքճէ էլինի կէվլէտէն
ատէմլէրէ րասթ կէլտիքճէ պու զարարընը թա
գէլէյէն քիմսէ հալ ու քէյֆիյէթլէրլէ սիւրիւք-
լէնէն աճիզ պիր ատէմ տէյիլ, իլլա հալ ու քէյ-
ֆիյէթլէրի իտարէ էտէն պիր գահրիման տըր :

Իման պասար տըր . կէօրիւնմէյէն վէ է-
պէտի օլան շէյլէրի հիսս էտէր : Իման իթիմատ
տըր . հէր կիւն սատըգ իսալիզէ վէ սէվէն իշ-
լասքեարա կիւվէնիւր : Իման մէմուլ տըր . միւ-
քեաֆաթը պէքլէր : Իման քէօք տիր, իւմիտ ա-
նըն ղօնչէսի վէ մուհապպէթ անըն շիշէյի տիր :

ԻՌԱՆԱՊԵՐԱԹ

ԹԵՀԼԻՔԻ ՆՕԳԹԱԼԱՐԸ

Տիւնեանքն հալ ը հազըրընը կէօզ էօնիւնէ կէթիրիպ երնէ տէ սուլհ ու սէլամէթտէն պահս էթմէք իշիւն ինսան ազընը գաշըրմըշ օլմալը տըր: Զանն էտէրսին իշին իշին թուլուշան պիր եանկըն կիպի շարգտան դարպա, Ասիա-տան էվրօփայա գատար պարութ գօգուլարը էթրաֆը սարմագտա տըր: Տիւնեա միլլէթլէ-րի հիշ պիր վազըթ պու տէրէճէ միւլազէնէ-սիզլիք վէ շիւպհէլէր իշինտէ եաշամատըլար իտի: Հարպ ը ումումի մէմուլ օլունան նէթի-ճէլէրի վէրմէտիքտէն մատա, եէնի հազգազը-լըզլար թէէսիս էթմիշ վէ եէնի հէմ տէհշէթլի եարալար աշմըշ տըր, եօրղուն օլան պէշէրիյէթ քիւմէլէրի պիր պիրլէրինէ տիշ գըճըրտատըլ պիրազ նէֆէս ալմագտա վէ պիր պիրինին ֆուր սաթընը պէքէմէքտէ տիրլէր: Օնուն իշիւն մուհէտէլէր, իթթիֆագլար, կրուփլարա ալ-րըլըպ չէօղլիւմէլէր, պիր պիրինի թագիպ է-տէրէք սիյասէթ ազթէօրլէրի օրայա պուրա-յա գօշմագտա տըրլար վէ հէր եէնի ատըմ ալ-տըզճա տահա տօլաշըզ, տահա չէթին պիր մէվ գիյէ տիւշիւյօրլար:

Հարպ ը ումումիտէն էվլէլ էն թէհլիքէլի նօգթա Պալլաւար օլուպ աթէշ օրատան գու-հուր էթտի վէ տէրհալ տիւնեայա սիրաէթ էյ-լէտի իտի: Պու կիւն օ թէհլիքէ հալա մէվճուտ տըր վէ կիւն պէ կիւն արթըյօր: Պալլան տէնի-լէն նիմ ճէղիրէ պիր թագըմ միլլէթլէր մէճ-մուսըր իլէ մէսքիւն օլուպ պուլնլար տէհրլէր-տէն պէրրու պու տար մէվգի իշինտէ քէնտի քէնտիլէրինէ եէր եափմագ իշիւն պիր պիրինին պօղազընա սարըլմագտա, պիր պիրինի թէլէֆ էթմէքտէ տէվամ էթմիշ տիրլէր: Օրատա Բու-մէն, Սլալ, Եունան, Պուլղար, Մաճար, Խըր-ուաթ, Զիկան վէ սաիր ճինսլէր տաիմի պիր չապալայըշ իշինտէ իտիլէր: Պիր վազըթ Թիւրքլէր օրալարը դապթ էտիպ էհալիլէրի գը-լըճտան կէշիւրէրէք մէմլէքէթի ճէպրէն պիր հիւքմ ալթընտա սագլայարագ զահրի պիր սուլհ թէէմին էթտիլէր իտի: Պու պիր գուլմ վէ թէտէննի սուլհու իտի, լաքին եալաշ եա-վաշ օ միլլէթլէր թէրագըր էտիպ միլլի իտիալ-լարընը էլտէ էյլէտիքճէ պիրէր պիրէր գուր-թուլմագ թէչէպպիւսինտէ պուլուլնտըլար:

Հէր պիրի տէհշէթլի գըթալլարտան կէշիպ միլլի պիր թէշքիլաթ եագալատը: Լաքին պու հալտէ գուրթուլան միլլէթլէր հիշ պիր վա գըթ արալարընտա Պալլանլարը ատիլանէ թագ սիմ էտէմէտիլէր: Մաքէտօնիա տէնիլէն գըս-մընա հէվսի կէօզ տիքտիլէր, վէ սօն մուհա-րէպէլէրտէ կեահ պիրինէ կեահ օլ պիրինէ վէ-րիլտի վէ հիշ պիր գուլվէթ անլէրի միւնասիպ թագսիմ էտէմէտի: Թիւրքտէն ալընտը, լաքին քիմէ վէրիլէճէյի մէսէլէսի տահա թէհլիքէլի պիր մէսէլէ օլտու: Շիմտի իսէ Եունան վէ Սրրալար արասընտա թագսիմ օլուպ Պուլղար մահրում էտիլտի: Սըրպիա Ագ Տէնիզէ մալ-րէճ պուլլամատը, պու զըրտիյէթ սէպէպինտէն Թրաքիա, եանի էտիրնէ վէ հէվալիսի երնէ Թիւրքիւն էլինէ կէշտի: Հաքի տէրալէր, Հաքի միւնազալար տէվամ էյլէտի: Թէհլիքէ նօգ թասընըն պիրի երնէ Թրաքիա վէ Մաքէտօնիա Թօփրագլարը տըր: Տիւնեա օնուն իշիւն պիր տահա գան տէօքէճէք տիր:

Տիւնեանքն ախէր պիր թէհլիքէ նօգթասըր Իթալիա տըր: Գըրգ իքի միլիօն չալըշան վէ չօգ թէօրէյէն պիր միլլէթ՝ Իթալիա նիմ ճէղիրէսի իշինտէ գափատըլմըշ՝ հէր թարաֆտան տէնիզ իլէ վէ եօգարըտան մէֆրէթ տաղլար իլէ իհա-թէ օլունմուշ, քէնտիսինի հապս էտիլմիշ պիր հալտէ հիսս էտիյօր վէ չապալայըշ իշինտէ տիր: Իթալիանքն հալի հարպտան էվլէլքի Ա-լամանիանքն հալինէ պէնգէր: Էհալի չօգ, իշլէ-յէն էլլէր չօգ, արագի տար վէ սարֆ էտէճէք մահալ ազ տըր:

Պու թէհլիքէնին էօնիւնիւ ալմագ իշիւն հարպտան սօնրա Իթալիայա պիր եէր վէրիլտի իտի: Թիւրքիանքն թագսիմի 1916տա իճրա է-տիլիպ՝ Իթալիայա Ագ տէնիզտէն Մարմարայա գատար Անթալիատան թա էտրէմիտէ գատար հիսսէ չըգարտըլար: Լաքին օ վազըթ եօրղուն վէ հիւքիւմէթի կէվշէք օլան Իթալիա քէնտի հիսսէսինի ալըպ հազմ էտէճէք եէրտէ գօմշու-սընըն եանի Եունանիսթանըն ալտըղը պիր ա-վուճ եէրէ, Իզմիրէ, հասէտ էթտի: Զաիֆլէր քէնտիսի գազանամատըղընը կէօրիւր իսէ գօմ-շուսընըն մալինէ վէ սէրվէթինէ կէօզ տիքէր վէ գօմշուսընա գիյան էթմէք իշիւն քէնտի քէնտի-նի տէ խարապ էտէր:

Ֆրանսա տաիի աշնի խաթայա տիւշտիւ-ինկիլթէրանքն գուլվէթինէ, շարգա թէէսի-րինէ, Իրագտան թա Սթանպօլա գատար էլ աթ

տողընա հասէտ էտիպ էն առի պիւր խըյանէթ իւլէ հէմ քէնտի քէնտիսինի խարապ էյլէտի վէ հէմ տէ շարգ մէսէլէսինի էվլէլքինտէն տահա պէրպատ պիւր հալէ գոյմաղա սէպէպ օլտու:

Նէթիծէտէ շարգ Գրիսթիանլարը մահվ վէ փէրուշան օլուպ միլիօնլար իւլէ Հայլար վէ Բումլար էվսիզ եուրտուղ օրթայա աթըլտըլար: Շարգտա էվրօփանըն թէէսիւր վէ նուֆուզը սարսըլտը: Ինկիլթէրրայա զիյան էտէյիմ տէր իքէն Ֆրանսա քէնտիսի հէր թարաֆտա իս եան վէ հագարէթէ մարուղ օլտու: Մօրօգտա, Սիւրիատա միլիարլար խարճ էտիպ պիւր կիւն բահաթ եիւղիւ կէօրմէտի:

Պիւլա շիւպհէ պիւր գաշ միլիօն դատր օլունմուշ, օրթատա գալմըշ պի զայրի հագգըն սոյուլուպ սօղան էտիլմիշ էհալիլէրին սըզըլթըլարը, տիւնեայը բահաթ պրագմատը, տաիմի պիւր թէհլիքէ նօգթասը պազի գալտը:

Հարպ ը ումումիտէն սօնրա միլթթէֆիդէլէր եաղմայա գոյուլտուլար, էն պէօյիւք հիսսէյի ինկիլիզլէր գափտըլար: Պաղէսթին, Իսրազ, Մուսուլ, Անթի Յորդանան, Գըպընս, Ալամանիանըն դարպի Աֆրիգասը, Շարգի Աֆրիգասը կիպի պէօյիւք մէմլէքէթլէր ճիւմլէսի ինկիլթէրրայա կէտի: Ֆրանսըլար Աֆրիգասըն Ալաման միւսթէմլէքէթլէրինտէն պազըլարըն վէ Սիւրիայը գապթ էթտիլէր: Պէլճիգա, Փօրթուկալ, Ճափօն պիւր հիսսէ գօփարտըլար, Իթալիա աչըգտա գալտը: Հալ պու քի էն զիյատէ միւսթան օլան տա Իթալիա խոի: Ֆրանսանըն ճէնուպիւնտէ իքի միլիօն Իթալիալընըն գալպի անա վաթանա տօղրու չարփըյօր, Թուսուտա պիւր միլիօն Իթալիան էճնէպի էլինտէ տիւր, Իթալիա կէնիլլէնմէք իսթէր, լաքին Պալգանլարա էլ աթսա՝ Սըրպլար չէք էլինի պաղըրըյօրլար, չիւնքի Ատրիաթիք տէնիղինէ եօլ պուլմագ իչիւն Արնապուտուլուգտան պաղաա եէր եօգ տըր: Սըրպլար իչիւն Ազ Տէնիզ տաիի եուհանիսթան թարաֆընտան գափանմըշ տըր:

Սըրպ իւլէ Իթալիա Արնապուտուլուգտա գարչը գարչըյա տըրլար, նէ թէհլիքէլի պիւր նօգթա:

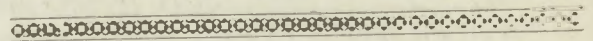
Իթալիա եունանը, Պուլղարը, Բումանիայը, հաթթա Մաճարիսթանը պիւլէ պիւրէր մէնֆաթ կէօսթէրէքէ քէնտիսի բապթ էտիյօր: Եունանա Թրաքիայը, Բումմէնէ Պէսարապիայը վատ էտիյօր: Պիլմէմ Պուլղարը նէ եէմ իւլէ ալլայօր: Սըրպ իսէ քէնտի քէնտիսի Բուսուն հաթթա

Թա Ալաման վէ Ավսթրիանըն գուճաղընա աթըյօր: Իչթէ իքի հիյպէթլու քիւթլէ, իւթէ թէհլիքէ նօգթասը, սարլարտան պէրրու գան տիւլմէնի օլանլար պու կիւն տօսթ օլույօրլար: Պու կէրկի իչինտէ սուլհ վէ սէլամէթ սագլանամագ, ուֆագ պիւր գըղըլճըմ տիւնեայը թուլուշտուրմաղա քեաֆի օլաճագ տըր:

Աիւէր պիւր թէհլիքէ նօգթասը Բուսիա տըր: Բուսլար էվրօփա տէօվլէթլէրինի պիւր պիւրինէ զըտտիյէթինի, պիւր թագըմ միլլէթլէրին մաղտուր վէ փէրուշան օլտուղունու կէօրիւպ հէր թարաֆտա գաիֆ նօգթալարը պուլուպ հիւճմ էտիյօր: Գալայը իչէրիտէն ալմաղա գաստ էտիյօր: Էհալիլէրին պէօյիւք էքսէրիյէթի ֆագիւր վէ ամէլէ թագըմը տըր, անլէրէ սէրվէթ, եաղմա, մուսապաթ վատ էտիպ էն թէհլիքէլի օյիւնու օյնայօր: Նէրէտէ ամէլէ թագըմը եա աիւրէ մէրպութ օլան պիւր միլլէթ կէօրիւր իսէ օրայա եարտըմա գօշուպ ֆէսատը թէհլիք էտիյօր: չիւնքի էվրօփա միլլէթլէրի հարպ էսնասընտա Բուսիայա խըյանէթ էյլէտիլէր, քէնտի սիյասէթ վէ մէնֆաթլարընա անը գուրպան էյլէտիլէր: Հիսսապ էտէմէտիլէր քի Պօլէվիլիք տէնիլլէն աթտէհա գարչըլարընա տիքիլէճէք: Չարլար Բուսիասը եէրինէ հիչ պիւր պէյն էլ միլլէ գանուն եա մէսուլիյէթ թանըմայան ճանիլէր կիրուհի 150 միլիօն էհալիլ փէնչէսի իչինէ ալաճագ տըր:

Տիւնեա թէհլիքէ նօգթալարը իւլէ տօլու տըր, չիւնքի Գրիսթիան տէօվլէթլէր թարթըլպ էքսիք պուլուկտուլար, չիւնքի առալէթի հիչէ սայտըլար, չիւնքի մաղուլմարը տէյիլ՝ մէնֆաթը տիւնլէտիլէր, չիւնքի վատ վէ ֆարգլարընա խաիւ օլտուլար: Պիւր իսէ գաթէն թէփէլէնմիշ օլան միլլէթ օլուպ՝ պիւր տահա անլէրին ֆէսատ վէ գան իչինտէ եուվարլանտըլընը թէքրար կէօրմէյէ մէճպուր օլաճաղըլ:

ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Պաղտատ թարաֆլարընտա եէնի հաֆրիյաթ նէթիծէսինտէ Գրիստոստան 4000 սէնէ էվլէլէրի էսէրլէր պուլուկտուլար իմիշ: Պու վէ Պաղեստինտէքի եէնի հաֆրիյաթլարտա Գիթապ ը Շէրիֆին էն էսքի վագաալարը իսպաթ օլունույօր. հաթթա սու թուֆանըն տաիի իսպաթ էտիյօրլար:

ԽԸԼԳԱԹ Ը ԱԼԷՄ — ԻԼՄ ՎԷ ՔԻԹԱՊ Ը
ՄՈՒԳԱՏՏԻՍ

Գ.

Տէօրտիւննիւ Եօվմըն խըլգաթը իւք նազար իւն զայր Ը Թապիւի, իւմէ վէ մանթըզա գարըը կիպի կէօրիւնիւյօր: Տիւնեա մանդումէ ի շէմ-սիյէնին պիր գըսմը, իւք կազ քիւլթէսինտէն այրըմըը պիր փարչա, վէ այ թէքըար պուռ-տան այրըմըը պիր փարչա տըր տէյու: Հէր ալիւմ եէմիւն էտէպիլիւր իքէն, գարա վէ տէնիզ այրըլտըգտան վէ նէպաթաթ գարայը գափա-տըգտան սօնրա շէմս վէ գամէր խալզ օլունմուշ տէյու նա՛սըլ ինանալըմ: Լաքին թէքըար իւմ տիր քի պուռնուն տախի ճէվապընը վէրէպիլի-յօր: Տիւնեա իպթիտատէ գըզընն պիր հալտէ իքէն՝ սու պուռնարը վէ էնվաի կազլար անը էօյ լէ սըգը պիր փէրտէ իւն սէթը էթմիշէր իտի քի՝ շէմսին վէ գամէրին նուրու անտէն կէչիպ եէրէ եէթիշմէք գապիլ տէյիլ իտի: Արզ սօ-ղոտուդճա կազլար թէրքիպլէրէ տախիլ օլ-տուլար, սու պուռնարը թէքէսսիֆ իւն տէնիզ-լէրի տօլտուրտու, հալա պու սուրէթտէ պիր տէրէճէ շէֆֆաֆ օլտու վէ սէմալի նուրլար ար թըգ սէրպէսթճէ կէօրիւնէպիլիւրիւր: Շէմս ար-թըգ տահա գուլվէթլի սուրէթտէ թէչէսիր է-տէպիլտի վէ տահա ալա նէպաթաթ վէ հալա-նաթ նէվլէրինին մէյտանա կէլմէսի գապիլ օլ-տու:

Պէշիմնի վէ ալթըմնը Եօվմըն թարիֆի գանն էտէրսին պիր իւմի արզ քիթապընտան ա-լըմըը տըր: Էվվէլա սու հալանաթը խալզ օ-լունտու տէյօր: Արզըն էն էսքի թապազալա-րընտա պուլունն հալանաթ էսէրլէրի՝ մէր-ճան եախօտ միտիա կիպի՝ վիւճուտլարը եա-խօտ գապուդլարը քիթէճ մատտէսինտէն իպա-րէթ ճինսլէրին պազիլլէլէրի տիրլէր: Պուռնա-րըն ազէպիւնճէ պալըգ նէվլէրի էսէրլէրինի պու-լուրուդ: Պիր միւտտէթ սօնրա՝ գըսմէն սուտա վէ գըսմէն գարատա հաշայապիլէն «Տէրեանըն պէօյիւք հալանլարը» (Թէք. 1:21) էսէրլէրի պուլունույօր:

Իրի հալանլար հալայը, պալըգլար կի-պի, սուտան ալմազլա իքթիֆա էտէմէզլէր: Իրի վիւճուտ իչիւն չօգ պան, հէմտէ գուլվէթ-լի, սըճազ, գըրմըզը գան լազըմ տըր. պու իսէ անճազ չօգ հալա թէնէֆֆիւս էտէրէք, վիւ-ճուտուն գուլլանըմը, իպրէնմիշ մատտէլէ-

րինի օֆսիմին իւն պիրլէշտիրիպ եազմազ Եօ-լունտա միւմքին օլուր: Տիւնեանըն գատիմ ճէվվ ի հալասը Հալիզ ի ֆախի (Գարպօն տա-յօգալալ) կազը իւն տօլու իտի: Շիմտիքի թէ-միզ հալատա պու կազըն մըգտարը անճազ 10,000տէ 4 տիր. գատիմտէ պէլքի եարը եարը-յա իտի: Մըգտարը 100տէ 10-20 գատար չօղա-լաճազ օլտա՝ հալան հաշայամազ. իմտի անըն գալտըրըլըպ՝ հալանըն թէմիզլէնմէսի իճապ էտէր իտի: Պու թանգիֆաթ վազիֆէսինի ա-նճազ նէպաթաթ իճրա էտէպիլիւր: Նէպաթաթ՝ հալանըն հազմ էտէմէտիյի թօփրագտան զը-տա ալըպ՝ հալան իչիւն զըտա թէտարիք է-տէր, հալան պուռնա պէտէլ թէնէֆֆիւս վա-սըթասըլլէ համիզ ի ֆահմի կազընը վէրիւր: Նէպաթաթ պու կազը ալըր, ֆախմ, եանի քէօմիւր գըսմընը ալը գօր, օքսիճինի հալայա կէրի վէ-րիւր, հալան իչիւն զէհիւր օլան՝ նէպաթ իչիւն զըտա օլուր, պէօյլէճէ պիր ճէվլէն տըր տէ-վամ էտէր: Օրմանլարտա վէ պաշգա րուլու-պէթլի եէրլէրտէ էյրէլթի օթու (ֆըրն) պու-լունուր: Շիմտիքի ճինսլէրի էքսէրիա անճազ պիր իքի գատէմ եիւքսէլիւր. եալընը Նիւ Զէ-լանու վէ ճիվար ատալարընտա պուլուննա պա-զը նէվլէրի 50-60-80 գատէմ գատար եիւքսէք-լիքտէ օլուպ՝ 15-20 գատէմ պօյունտա սաշազ-լը եափրագլարը վար տըր: Գատիմտէ արզըն հէր թարաֆը մինթազա ի հարրէ կիպի իտի. վասի պաթազլըգլարտա էյրէլթի վէ պաշգա նէվ նէպաթաթ ճէսիմ չամ ազաճլարը պօյուն-տա վէ գալընըլընտա սըգ օրմանլար թէչէրի էթմիշէր իտի: Անլէրին իրի եէչիւ եափրագլա-րը հալայը թահլիլ էթմէքտէ իտիլէր: Գըշը Ը արզըն պէրտէվամ փօթլանմասըլլէ օրմանլար արատա պիր սուտա զարգ օլուպ՝ գուլմ վէ թօփ շազ ալթընտա կէօմիլիւրլէր իտի: Պատէմա պիւթիւն արագի թէքըար եիւքսէլիւր վէ օրման-լըգ իւն գափանըր: Պէօյլէճէ պազը մահալար-տա իւս իւսթիւնէ 40, 50, վէ ինկիլթէրրատա հաթթա 100 քէօմիւր թապազալարը թէչէրի օ-լունմուշ տըր:

Մատնի ֆէօմիւրի տէհրիմտէն սօնրա «Տէր եանըն պէօյիւք հալանլարը, վէ սիւրիւնէն հալանլար վէ գանատըր գուշլար» խալզ օլուն տու (Թէք. 1:21) Քէրթէնքէլլէր թազըմընա պէնդէր հալանաթ Ը գահիֆէնին (Սիւրթիւ-նէնլէրին) էն ճէսիմլէրի Զէհիաֆէ տէհրի (Բէփթիլիըն էյն) թապիր օլուննա միւտտէթ

զարգնտա հիւքմֆէրմա իտիւէր: Պազըլարը գարատա, պաշգալարը սուտա, ախէրլէրի իսէ հաւատա տօլաշըրլար իտի: Պունլարըն էսէրլէրինտէն Մ. Ամէրիգանըն զարպի էյալէթլէրինտէ, խոսուսա Ուայօմինկտէ, քիւլլիյէթլէ հաֆր օլունմուշ տըր: Էն իրիլէրինտէն պիրիսին, Տիփլօտօքըն թէհաճճիւր էթմիշ քէմիքլէրի պիր արայա կէթիլիլիպ՝ չաթըմըշ վէ ֆիթսպըրկտա Գարնէկի միւզէխանէսինէ դօնուլմուշ տըր, պունուն պօյու 84 գատէմ վէ սըրթընըն օրթասը եէրտէն թագրիպէն 13 գատէմ եիւքսէք տիր: Շիմտիքի եաշայան քէրթէնքէլէր նէվլէրինտէն էն իրիսի 3-4, թիմասալար 15-20, վէ էն ուզուն եըլան, Պօա, նատիրէն 30 գատէմ օլույօր: Հաւատա տօլաշան քէրթէնքէլէր նէվլէրինտէն սօնրա գուշ էսէրլէրի պուլունմայա պաշլայօր:

Նիհայէթ ալթըննը Եօվմտա «Եէրին վահշիլէրի, վէ պէհաիմ վէ հաշէրաթ» (Թէք. 1:25), եանի գարանըն մէմէլի հայվանլարը էսէրլէրինտի պուլույօրը: Պու սըրատա հաշէրաթ (սիւրթիւնէն) թապիր օլունան հայվանաթ եըլան եախօտ քէրթէնքէլէրի գապիլինտէն օլմայըպ՝ իպրանիճէտէ գուլլանըլան լուղէթին մանասընճա Ֆարէ վէ կէլինճիք կիպի ուֆազ մէմէլիլէր տէմէք տիր: Պէհաիմ գապիլինտէն՝ ֆիլէ պէնդէր, լաքին իքի ֆիլ ճէսամէթինտէ օլան Մամօթ ինսանըն գուհուրունտա պազը մահալարտա պուլունմուշ վէ եիւզ սէնէ գատար ադտէմ Սիպէրիանըն Լէնա նէհրինին պուզլարընտա հալա պիր մամօթ էթի վէ տէրիսի իլէ պուլունուպ՝ գուրտլարա վէ ալըլարա եէմ օլմագտա իտի:

Պիւթիւն իւրգաթըն ալթը Եօվմու կիպի՝ ինսանըն խըզաթը տախի պիր գաջ պին սէնէլիք մէսէլէ օլմայըպ, պազը ալիմլէրին գաննընճա 15-20 պին, պէլքի հաթթա 70-80 պին սէնէ էվվէլ վուզու պուլմուշ պիր հալ տըր: Պու պէնտտէ՝ ինսանըն ասլը տօղրուտան «Եէրին թօփրաղընտան թէշըիլ (Թէք. 2:7) թարիպիլլէ մի, Եօքսա պիր հայվանի վարըղըն Բուի իլէ մէմուլ գըլընըպ՝ թէրֆի օլունմասըլլէ՝ մի պաշլատը մէսէլէսինէ կիրիշմէյէճէյիդ: Օ իճապ ը հալտէ ուզուն պիր պահա տըր: Հէր նէ օլսա՝ ինսանըն մատտէ ի ասլիյէսի թօփրաղ տըր. հէր հայաթի մախուլգուն պէտէնի «ալընտըղը թօփրաղա տէօնէճէք տիր»: (Թէք. 3:19):

Շու գատարընը պիլիլիդ քի ճինս ի ինսան վար օլտուգճա, թէրագզը, թէրէֆֆիլ, թէքեամիւլ էթմէքտէ տիր: Թէքեամիւլ թէտրիճէն օլուր, ուզուն վազթա միւհթաճ տըր: Իլք ինսան էսէրլէրի տիւնեանըն Ֆարգըլ մահալարընտա, խոսուսա մաղարալարտա, պուլունմուշ տըր: Չագմագ թաշընտան պալթալար, պըշագլար, օգ վէ մըզրագ ուճլարը, մաղարալարըն տիվարալարը իւզէրինէ աշը պօյասը իլէ նագշ օլունմուշ Մամօթ, եապանի աթ; կէյիկ վէ սայրէ րէսմէրի՝ ինսանըն վահշի պիր մէրթէպէտէ երինէ սանաաթա թալիպ օլտուլունու պէյան էտէն էսէրլէր տիրլէր: Պու էսէրլէրտէն պազըլարընըն պուլունտուղու մահալար սօն Պուզ տէիլի (Կիշշիլ ֆիլիլտ) միւտտէթինտէն էվվէլ մէսքիւն իտիլէրինէ իմարէլէր պուլունմուշ տըր. պու տէհր իսէ ագալի 20-25 պին սէնէ էվվէլ պաշլամըշ. արթըք ինսան օնտան նէ՞ գատար էվվէլ վար իտի, քի՞մ պիլիլ: Գարիունըմըզտան իհթիմալէն Այն թապա եազըն Արապլար գարիյէսինի պիլէնլէր վար տըր. օլ քէօյիւն արգասընտա, Մարաշ Եօլու իւզէրինտէ պիր տէրէտէ մէրհում ֆրօֆ. Լեոնեան իլէ պու նէվ թաշ պալթալար պուլմուշ իտիք, վէ պիր իքիսինի հալա սագլամագտալը:

Չագմագ թաշը ալէթլէրինին միւտտէթինտէն տէմիր իսթիմալը պաշլայանա գատար պին լէրճէ սէնէ կէշմիշ տիր: Թ. Մ. 5500 սէնէ էվվէլ Մըսըրտա եաշայան իլք Ֆիրաունուն կիւնիւնտէ ճէսիմ էհրէմլէր եափաճագ գատար սանաաթ իլէրլէմիշ իտի. քի՞մ պիլիլ գա՞լ պին սէնէ էվվէլ պաշլամըշ օլմալը: Սօն սէնէլէրտէ մէզարը հաֆր օլունան Թուք-Անլի-Անօնուն էյամընըն սէնաաթ ը գարիֆէ էսէրլէրի պու կիւնքի ուսթալարըն ամէլլէրիյէ եարըշապիլիլ: Պալատէ Հաւուրապիին գանունլարընը զիքը էթմիշ իտիք. պիլիլ կիւնիւմիւզտէն 4176 սէնէ էվվէլ եաշայան պիր մէլիլին թէլիլիլ էյլէտիլի գանուննամէ, անըն թաշ վէ թուղա իւզէրինէ Թաիլիլ օլունմասը, օլ զէմանըն մէտէնիլէթի պիլիլէրճէ սէնէլէր էվվէլ պաշլամը: իտիյինէ իսպաթ տըր:

Իլմ էսքի տիր, ճինս ի պէշէր տահա էսքի տիր. ալէմ ու ճիհան իսէ պիհիսապ ասըրլարճա էսքի տիր: Պու նօգթալը իլմ գապուլ վէ թաստըգ էտիյօր. Մովսէսին իլհամ իլէ պէյա-

նը տախի պոլնտան Ֆարգլը պիր չէյ տէյիլ տիր․ անճադ տողրու օգուլուպ անլամադ լա-
ղըմ :

Յ . Յ . ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

ԶԻՅՓՆԷՍ ԵԱԽՕՏ ՊԱՅԱՂԸԼԸԳ

Միլէթտաչլարըմըն Մ . Ամէրիգատա
միւպթէլա պոլնտանդլարը պիր չօգ խաթա-
լարտան պիրի չիյփնէս եախօտ պայաղըմը
տըր : Պայաղը վէ պայաղըմը լուղէթլէրինէ
ինկիլիզճէտէ էն եագըն կէլէն լուղէթլէր չիյփ
վէ չիյփնէս քէլիմէլէրի տիր : Զիյփ լուղէթլի-
նին իլք մանասը ուճուղ տէմէք տիր : Պիր գա-
սապ պիր փառնտ էթի 25 սէնթէ սաթար իքէն,
թամմ անըն կիպի պիր էթի ախէյ պիր գասապ
20 սէնթէ սաթար իսէ, օլ իքինճի էթէ չիյփ
տէր իղ : Ճարգ էթտէ տէյիլ, ֆիյէթտէ տիր :

Վէ լաքին չիյփ լուղէթլինին իքինճի վէ տա-
հա մուհիմ պիր մանասը վար քի, անըն մու-
գապիլի՝ էյի անլատըղըմը լիսանտա պայաղը
լուղէթլիլէ թէրճէմէ օլընապիլիլ : Ճիքըմի
պիր միսալ իլէ իզահ էտէյիլ : Ճիլատլէֆիայա
գիյարէթիմտէ Զայլտոգ րէսթօրէնթ նամըլա
Ամէրիգանըն հէր էյալէթլինտէ մարուֆ լօգան
տալարըն պիրինտէ թաամ էտիյօր իտիմ :

Մէգըիւր րէսթօրէնթլէրտէ եէնիլէն թաամ
լարըն չիյփիլի տէյիլ, իլլա օլ թաամլարըն եէ-
յէն պաղը քիմսէլէրին չիյփիլի նազար ը տիգ-
գաթըմ ճէլպ էյլէտի : Օլ րէսթօրէնթտէ մի-
տէմին իհթիյաճընը տօլտուրուր իքէն, սուֆ-
րատա օթուրան օրթա սիննիլի վէ զայէթ րիս-
փիքթալ կէօրիւնէն պիր Ամէրիգալը ճէնթը-
մէն՝ պիզտէն իքի, իւչ արըն էօթէտէ պիրլիք-
տէ թաամ եէյէն իքի կէնճէ (20-22 սիննիլտէ
պիր կէնճ օլլան վէ թագրիպէն 18 սիննիլտէ
րէֆիգէսի) յգէնիմ տիգգաթըմը տալէթ էտիպ,
ալչագ պիր փէրտէ իլէ, «Օ, հուաթ է չիյփ
գըփիլ,» (Ա՛, նէ՛ պայաղը իքի կէնճ) տէտի :
Կէօղլէրիմի անլէրէ չէվիլտիլիմտէ, մէգըիւր
քիմսէնին սէօղլէրինին հադիգաթ իտիլինի ան-
լատըմ : Անլէր հադիգաթէն չիյփ իտիլէր : Ա-
րատա պիր գուլաղըմըգա եէթիլէն սէօղ, սէօհ-
պէթլէրինտէն, պագըլ վէ գըմըլտալըլարըն-
տան ափ աչիքեար իտի քի, գէվճ, գէվճէ տէյիլ,
իլլա չիյփ սօյուլտան րէֆիգ, րէֆիգէ իտիլէր :
Միւսահէպէ մատտէլէրի չիյփ, էլպիսէլէրի
չիյփ, կէօրիւնիւլէրի չիյփ, քիւրրէ ի հալա-

լարը չիյփ իտի : Սէօհպէթլէրինտէ ախլագա
մուղալիւր պիր չէյ եօգ իտի իսէ տէ (էօյլէսի
գօնուլուգլուգա րէսթօրէնթտէ միւսատէ օ-
լընմաղ), սէօղլէրինտէ ատէմ ագլը պիր չէյ
եօգ իտի : Հէփի գօնուլուգալարը «հի հի, քի քի»
նէվինտէն հէփսի, կէրէքսիլ չէյլէրտէն իպա-
րէթ իտի : Ելպիսէլէրի տէ չիյփ իտի տէտիմ :
Պոլնուլա էլպիսէլէրինին գուլաղընըն ֆի-
յէթճէ էհվէն իտիլինի պէյան էթմէք իսթէմէյօ
րում : Զահիրէն փէք Փահիլ ֆիյէթլէ ալընան
պիր գաթ էլպիսէ պիլէ չիյփ օլապիլիլ իքէն,
անըն նըսֆ եա սիւլս ֆիյէթլինտէ օլան պաչգա
պիր գաթ էլպիսէ չիյփիլիքտէն քիւլլիյէն ու-
գադ օլապիլիլ : Ասլ չիյփիլիք սաթուլն ալընան
պիր նէսնէյէ վէրիլէն ֆիյէթլին էհվէնլիլի եա
Եիւճէլիլի իլէ էօլլիւլմէդ : Հէլէ պու կէնճլէ-
րին կէօրիւնիւլ վէ աթվարլարընա կէլինտիք-
տէ, օ տա չիյփտէն չիյփ իտի, չիյփ տէտիքճէ
սըֆըր աթ, օնու Եիւլ եափ, Եիւլիւ պին : Պէն
պոլնլարը քէնտիմ կէօրալիւլիմտէն, Եանըմտա
օթուրան օլ ճէնթըլմէնին, «Օ, հուաթ է չիյփ
գըփիլ» տէմէսինէ ասլա թէաճճիւլ էթմէտիմ :

Պու մէնգարէտէն սօնրա ֆիքըրիմտէ տօղան
իլք թէսալվուր չուլտան իպարէթ օլտու, եա-
նի, հայը՛ֆ քի պէօյլէսի չիյփիլիք (պայաղըմը)
պէլասընա տիւլմիւլ եա պու իլլէթտէն թու-
թուլմուլ օլանլար՝ սալթ Ամէրիգալըլար (Ա-
մէրիգատա տօղմուլ օլան պաղը Եանքիլէր եա
զայր ի Եանքի Ամէրիգալըլար) տէյիլ, իլլա
հէմճինսիմիլ օլան պաղը զիւքիւր վէ իւնաս
Հայ կէնճլէրիմիլ տիր տախի : «Իւղիւմ իւղիւ-
մէ պագարագ գարարըր,» եախօտ, «Աթը աթըն
Եանընա պաղլարսան, եա իուլուլտան եա թիւ-
յիւնտէն» կիպի զարպ մէսէլլէր՝ պաչգա ճինս-
տէն օլան կէնճլէրէ ուլտուլըլարը կիպի, ճին-
սիմիլտէն օլան կէնճլէրէ տէ չօգ սըրալարտա
ուլմուլ տըրլար :

Եօ՞գ մը տըր կէնճլէրիմիլտէ չիյփիլիք —
էօյլէսի պիր պայաղըմը քի օլ հալ իւնսիլէթ
էթտիլէրի եախօտ պիրլիքտէ իւլէտիլէրի
չիյփ կէնճլէրտէն մէչրէպ սիրայէթ էթմիլ
տիր : Սէօղլէրինտէ հէլալէթ եօգ, գաֆալարըն
տա տիրայէթ եօգ, Փապրիգա վէ մէչըուլիլէթ
վադթլարընըն խարիճինտէ կէչիլտիլէրի սա-
աթլարտա Եիւլէ կէլիլ պիր իւլֆէթ եա իւնսի-
սիլէթլէրի եօգ : Պու տէտիլիմ «Բամբասանֆ
չէ, Բանն ասանկ է» նէվինտէն պիր իֆատէ
տիր : Հա՞նկիմիլ պու կիպիլէրի կէօրմէմիլիլ,

վէ կէօրիւսկ տէ քէտէր էթմէմիշիդ: Էօմրլէրի-
նին զի գըլմէթ Ֆուրսաթլարընտան իսթիֆա-
տէ էտիսկ, պուլընտըլարը մէվգիտէն եօգարը
չըգմագ իշիւն չալըշաճագ էէրինէ, քէչէնին
տէօրթ ուճընը սէլէ վէրէն գա՞չլարճա կէնճլէր
կէօրմիւշիդ: Պէօլլէլէր էօմրլէրինին պայա-
ղըլըք իլէ կէչմէսի եիւղիւնտէն տաիմա «սագը-
ղըն տիպինտէ» գալմըշ տըրլար: Քեա՛չքի կէնճ
լէրիմիդ պու պէլանըն թէչլիքէսինի սէգիսկ, ան
տէն եագալարընը սըլըրմագա ճէհտ էթսէլէր
իտի: Օլ վագթ ճէմ տօղըու ինկիլիգճէ էօլրէն-
մէքտէ էհլիյէթ, ճէմ թալը ու հարաքէթլէրի-
նին նէգաքէթլէնմէսինտէ մէհարէթ, ճէմ ազլի
գապիլիյէթլէրինին քէսքինլէնմէսինտէ ճէսա-
րէթ, ճէմ տէ էօմրլէրինտէ Փագիլէթ վէ նէճա-
պէթին նէչվ ու նէմասընտա ճէհտ ու զայրէթ
վէ հէրարէթ քէսսկ էտէճէքլէր իտի:

Փիքըրիմ եանլըշ անլաչըլմասըն: Հայ կէնճ-
լէրիմիդին հէփիսի եա տա պէօլիւք գըսմը պա-
լատէ զիքը էթտիյիմ սընֆա ալիտ տիւրլէր տէ-
մէք իսթէմէյօրոււմ: Համտ օլտուն քի, արալա-
րընտա Ֆէթանէթլի, նէգաքէթլի, գապիլիյէթ-
լի, տիրայէթլի, Փագիլէթլի վէ մէտէնիյէթլի
օլանլար վէ Ամէրիգալըլարըն, տահա տօղըու-
սը ոչ-Հայլարըն էյի խասսէլէրինի ինթիսապ
վէ Ֆէնա խասսէլէրինտէն իճթինսապ էթմիշ օ-
լանլար փէք չօգ տըր: Պուլնլարըն էօմրլէրի՝
մէսէրլէթլիմիդի վէ իֆթիսարըմըղը արթըր-
մըշ տըրլար: Սէօլլէրիմ պէօլիւք Ֆուրսաթլա-
րընտան իսթիֆատէ էթմէյէն վէ եաիստ էթ-
մէյէ չալըշմայան վէ պայաղըլըք իլէ իքթիֆա
էտէնլէր իշիւն տիր: Պուլնլարըն ատէտի տէ
քեամիլ քիմսէլէրին էյի թէսիւր վէ միւֆիտ
սէօլլէրիյէ ազալաճագընա իւմիտվարըղ:

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Ուէսք Թիգպէրի, Մէս.

ՊԻՐԼԵՇԵԼԻՄ

Սօն վագըթլարտա էրմէնիսթան պիւհրա-
նը վէ գըշըն թէհտիտլէրինի կէօղիւմիւք էօնիւ-
նէ ալտըգտա սարսըպ տիթրէմէքտէն քէնտիմի-
զի ալամայօրըղ: Վէ պու հէնկեամտա պիւ-
թիւն միլլէթտաչլարըմըղ, պագը թարաֆիլի-
լիք բուհըլա եէքտիկէրլէրինի թէնգիտ եա
թէվպիլի էթմէլէրի տէ տիկէր պիր մէյուսի-
յէթ թէհտիտիւնտէ պուլուլուլօր: Էլիմիդտէն
կէլէնին էն սօն չարէսինի եաիմագա հագըր օ-

լըպ եէքտիկէրլիմիդի թէչլիւք վէ թէչճի էտէճէք
եէրտէ էֆքեար գապարմասընտան քէնտիմիդի
ալամայօրըղ: Պու սօն խասիյէթ միլլէթճէ
սալթ պիդէ մէնսուպ տէյիլ տիր, տիկէր պիւ-
տէն իւսթիւն ատտ օլտունն միլլէթլէրին տա-
մարլարընտա տէհրլէրճէ ճէվլէան էյլէմիշ տիր
վէ հալա նիչէ եէրլէրտէ շէտիտէն պաշ կէօս-
թէրմէքտէ տիր: Փարգըմըղ սալթ շու տըր քի
պէօհրանտա պիլլէլէլէնին մէգիլիյէթլին անլա-
մագտա պիրաղ եալաշ կէօրիւնիւլօրըղ: Սօ-
գագտա բասթ կէլթիյիմիդ պիր բէֆիգտէն է-
շիթտիյիմիդ եա էլէ ալապիլտիյիմիդ պիր զա-
ղէթատան իլք կէօղիւմիւք չարփան: «Վայ,
Փիլան Փըրգա շէօլլէ իհմալ էտիյօր, եա տիկէր
թարաֆիլի պէօլլէ եաիլըյօր», գահրը տըր:
Աճէպա նէ՞ գէման «Մէհրամէթին» տիւնի, մէգ-
հէպի, միլլէթի, եա տա փօլիթիդի Փըրգասը
օլմատըղընը» Ֆէհմ էտէճէլիւ:

Էլի գալէմէ եէթիշէնին՝ Դանսակցականլա-
րըն եա տիկէր կուսակցականլարըն իհմալընը
թէվպիլի էթմէսի աֆվ օլտունը պիր շէյ տէ-
յիլ տիր: Պու կուսակցականլար հէր քիմ վէ
նէ տէ օլսալար, անլէրին նիչէ գահրմանլըք
վէ Ֆէտաքեարլըլարընը միլլէթիմիդին թա-
րիլի ունուլթմամալը տըր: Փօլիթիդի թարաֆ-
կիլիլի օլմայան պիր միլլէթ եա պիր գապիլի
խայալ էթմէք իսթէյէն Փօրտըն Փապրիգասըն-
տա սալթ Փիլան պիր մաքիսատան կիւնտէ շու
գատար պիլլէրճէ Փիլան համմտաքի սօմուն,
չըգմասընա սէյր էթսին, տագիլ պիր միւֆէթ-
թիշին կէօղիւնտէն, պու զայրի ուղվի պիր մատ
տէնին պիլէ պիրի պիրինտէն Փարգըլ շէքլլէրի
պուլուլուլտըղը նագարընտան գաչամայաճագ
տըր: Ինսան ճիւնիլէ կէլիւնտիքտէ պու Փարգ-
լարըն տահա գիյատէ օլաճագըր գապուլ օլընմա-
լը տըր, վէ արա սըրա ուֆագ Ֆուրթուլնալար:
սալթ պիր թարաֆա համլ օլտունմամալը տըր:
Զիրա պիդտէն պէօլիւք վէ սիյասի մէսէլէր-
տէ տահա թէճըրիւպէքար միլլէթլէրին հիշ պի-
րիսի պու ճիւնս Ֆուրթուլնալարտան պէրի տէյիլ
տիր: Տիւնեատա էն սաքին ինկիլթէրրա փար-
լամէնթինտէ պիլլէ էն շէտիտ գալգալար օլ-
մուշ, վէ պէր հայաթ օլանլարըն զիքրինտէ
Փրանսա ալան մէճլիսինտէքի շէտիտ իւրըր-
թըլարըն, պիր պիրինին պաչընտա պաստօն եա
սանտալիա եա տա եուլմուլ փարչալամալա-
րը, տահա տիւնքի իշ տիր: Հէլէ հալը հագըր-
տա Մէրքէղի վէ ճէնուպի էվրօփատաքի շէտիտ

Թէատտիկէրի քիմսէ ինքեար Դտէմէզ: Պիզիմ իսէ ասրլարտան պէրու զասպ օլունան հիւրըրի-
յէթ վէ հիսսիյաթըմըզըն զէմպէրէյի պիրտէն
պօշալընճա, եա պազը ուֆազ գազալար վազը
օլաճազը, եա տա զազօզ շիշէսինին մանթարը
աչըլտըղընտա պիրազ հապա Փըշգըրմասը, ա-
ճըլը օլտըղը գատար աճալիպ վէ մուճիպ ի
թէվպիի տաիի ատտ օլունմամալը տըր:

Եյէր Նասրէտտին իօճանըն մէնագըպը սա-
հիհ իսէ «Աճէմի չալլազ պու գատար ուչար»
իմիշ. պու ճինս ուֆազ հալլէր եազընտաքի
պի:հրան հէնկեամընտա պիզի պիրլէշմէքտէն
մէն Կտէմէմէլի իտի:

Զիրա Թէքարա մէճպուրըզ, քի «Մէրհա-
մէթին» տինի, մէզհէպի, փօլիթիզի Փըրգասը
եօզ տըր»: Մէրհամէթ իշիւն էն պէօյիւք տիւշ-
մէնին գալպի պիլէ սէրթէլէմէզ, տահա տիւն-
քի խասմիմիզ ատտ օլունան Թաթարլարտան
էօրնէք ալալըմ:

Եագընտա Վանգուլրտան ալընան պիր իս
պէրէ կէօրէ Զին վէ ճափօնիա զազէթալարը-
նա կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպա ճէվապ օլա-
րազ՝ Փուքփիքէսք ատտ էթտիլիմիզ Զինլի
չօճուզլար 1200 գաթ վէ ճափօնլար իսէ 800
գաթ չօճուզ րուպասը հէտիյէ էթմիշ տիրլէր:
Գատիմ վէ հալը հազըրտա միլլէթիմիզին էն
պէօյիւք տալա վէքիլլէրինտէն, Լօրտ Պրայս
պիր Գաթօլիք, Տր. Նանսէն պիր լա իարիյուն
վէ Հէնրի Մօրկընթէօ իսէ պիր Եէհուտի տիր:
Աճէպա տինճէ, միլլէթ վէ հիսսիյաթճա պիզիմ
իլէ հէմէֆքեար օլմայանլարտան էօրնէք ալա-
մազմըլըզ:

Վէ գարիունը քիրամ արասընտա սիզ
կուսակցական պիրատէրլէր, լութֆէն կէլին
մուհարէպէ պալթալարընը տէֆն Կտէլիմ, փէ-
րիչան ալալ ու էվլատ սիզիմ տիր: Շիմտիյէ-
տէք Կտիլէն գահրիմանլըզլարը պու պիւհրան
հէնկեամընտա մահճուպիյէթէ հէտէֆ էթմէ-
յինիզ: Սիզի Թէնգիտ Կտէնլէրին ազընը գա-
փայաճազ էն պէօյիւք տարպէ՝ կէօսթէրէճէ-
յինիզ Փէտաքեարլըզ օլտուն: Զիքը էյլէյինիզ
քի սիզտէն տահա շէտիտ սուրէթտէ Թալիպ է-
տիլէն, հաթթա մէնֆի օլան Ֆրանսըզ րահպ-
լէրի, Ֆրանսանըն սօն պիւհրանընտա խաչը գը-
լըճա թէպտիլ Կտիպ հաթթա քէնտի (Գաթօլիք)
տինոաչլարընա գարչը մուհարէպէնին աթէ-
շինէ աթըլտըլար: Կէլին պիրլէշէլիմ...:

Տէրվիշ

Մ Ի Ռ Ք Ե Ն Ե Վ Վ Ի

ԹէճրիիՊիլէրՏէն ԷՅԻ ՍԷՕԶԼԷՐ

Նէրէտէն կէլտիլին՝ նասըլ կէլտիլին, պու
տէյիլ տիր մուհիմ սիւալ, սէն պունըն ի-
չիւն մէսուլ տա տէյիլին: Լաքին նէրէյէ կի-
տէճէքսին՝ վէ նասըլ կիտէճէքսին, պու տըր է-
հէմմիյէթլի սիւալ, զիրա անըն իշիւն սէն մէ-
սուլ սըն, իմտի պու խուսուտա ապլա տիւշիւն
կիւսիւզլիւք էյլէմէ:

Պիր Ալլահա մէսուլիյէթ հիսսինէ ինան-
մազ իսէն պիլէ, էտնա վէ էհվէն էօմիւր եա-
չալարազ պիզգաթ քէնտինի քէնտի նազարըն-
տա ալչազ տույմայա միւսաատէ էյլէմէ:

Զատէկեան պիր Փամիլեայա մէնսուպ տէ-
յիլ իսէն. գատէլիյի քէնտինտէն պաչլատաճազ
էօմիւր եաչամայը իհմալ էյլէմէ:

Պազըլար էօմիւրտէ վուգու պուլան աճա-
լիպ վէ մուհիմ վազաալարտան էօրնէկ ալըպ
իսթիֆատէ Կտէրլէր. պազըլար իսէ օ մուհիմ
վազաալարը պաչգալարա անճազ նազլ Կտէր-
լէր, իմտի սէն քէնտինի սըրֆ նազլիյէթճիլէր
սընըֆընա իտիալ էյլէմէ:

Զօզ տէֆա հազիզաթլար 3-4 քէօշէլի օ-
լուր, սէն քէնտի քէօշէնտէն պազարազ պաչ-
գալարընքի եանլը տըր տէյու ինատ էյլէմէ:

Էօմիւր պիր միւհահէտէ, մուարէքէ մէյ-
տանը տըր, մէրտանէ ճէհտ էյլէ: Վուրուլուր
իսէն կէօքսինտէն վուրուլ. սըրթընտան վու-
րուլուպտա քէնտինի նամէրտլէր սընըֆընա
գայտ էյլէմէ:

Մէսէլ տիր քի՝ հէր քէս իլէ Թաթլը տալ-
րան լաքին պիւսպիւթիւն պալ օլուպտա քէն-
տինի սինէքլէրէ եէմ էյլէմէ:

Ալիմլէրին եա ալիմ սալըլանլարըն՝ օֆիւս-
լէրինտէ օթուրուպ եազտըզլարը քիթապլար-
տան անլէրին ալարընը էօլչմէ, իլա օտալարըն
տան տիւշարըտա եաչատըզլարը հալաթա վէ
պրազտըզլարը իպրէթէ պազ, պու խուսուտա
եանլը Թէրազի գուլլանմազ Թէհլիքէսինէ քէն
տինի իլգա էյլէմէ:

Էօմիւրտէ Փուրսաթլարըն ալթուն զէնճի-
րի հէր քէսէ ուզանըր, Թուլթան պաթիլյար օ-
լուր, սէն՝ սանա ուզանան զէնճիրի Թուլթ
Փուրսաթը զայալ Կտիպտէ՝ քէնտինի պէտ-
պալթ էյլէմէ:

Սէրվէթ սահիպի իսէն՝ սէն օնա ամիր օլ:

քէնտինի օնա ասլա էսիր էյլէմէ :

«Էօլմէ իլէ գալգան զիյան իլէ օթուրուր» տարալ ը մէսէլ տիր, սէն ֆազլա հիտտէթլէնիպ տէ վիճուտինէ զիյան էյլէմէ :

Քիւլիւք եաղմուր պէօյիւք ֆուրթունայլ թէսքին էտէր տէմիլէր. չիրքէթ ի պէշէրիյէ-տէ վուգուա կէլէն ֆուրթունալարտա՝ սէն եաղ մուր օլմազ վաղիֆէսինտէ թէքեասիւլ էյլէմէ :

«Վաղթընտա վէրիլէն ազ շէյ պէօյիւք հէ-տիյէտէն մէրդուպ տըր» տէնիլմիշ տիր. սէն վէրէճէյինի վաղթընտա վէրմէյի ասլա իհմալ էյլէմէ :

«Քիմ քի կէլէճէյի հիսապա ալմազ, ասլա-տէհրէ սահիպ օլմազ», տէմիլէր Արապլար. սէն կէլէճէյի հիսապա ալմազտա տիւլիւնկէ-սիզլիք էյլէմէ :

Այաղընը սըճազ թութ, պաշընը սէրին. Հալինէ միւնասիպ իշ թութ, տիւլիւնմէ տէրին, Ֆազլասընա թամա էտիպ տէ մէրազ էյլէմէ :

Գըյմէթին՝ եէտիյին, իշտիյին, կիյտի-յինտէ հախօտ սիւրտիլիւն գէվզ ու սէֆալէր-տէ տէյիլ. իլլա ինսանիյէթէ էյլէտիյին խըտ-մէթ վէ կէօսթէրտիյին իշթիրաք ը հիսս իլէ թային էտիլէճէք տիր : Պու հագգա իղմազ է-տիպ սալիհէրին գըյամէթինտէ քէնտինի չըպ-լազ էյլէմէ :

Օգուտուղուն քիթապ, դազէթա, եէտիյին թամա, իշտիյին իշկիլէր, կիյտիյին էլպիսէ, սէօյլէտիյին սէօզլէր՝ սէնին սիյրէթինին նապ-զը տըրլար : Իմտի սէն պունլարա տիգգաթ էթ տէ քէնտինի պաշգալարա թէօքէզ սէպէպի էյ-լէմէ :

Էվլէնէճէք իսէն (պէքեար էվլէնմէլի տիր) չու իւշ նօգթալարտա տիգգաթը օլմալըսըն : 1. Սաղյամ պիր վիճուտ : 2. Ազլ ը սէլիմ վէ ֆիրասէթ : 3. Փաք ախլազ վէ սիյրէթ : 2էնկիւն-լիյէ, կիւզէլլիյէ պու իւշլէրի ֆէտա էտիպտէ էօմրիւնիւ պէտպախթ էյլէմէ :

Տօսթուզ պաշընա իւշ չէշիտ տիր : Կէօզ տօսթու, սէօզ տօսթու, էօզ տօսթու : Կէօզ տօսթու սէնի կէօրիւրսէ խաթընա կէթիրի : Սէօզ տօսթու պիրազ իլէրի կիտիպ տէ «Նասը՛լ սըն» տէյու իսթիֆսար ը խաթըր էյլէր : Լաքին էօզ տօսթու տիւլիւնլիւքտէ հէր քէս սէնտէն գաշտըղընտա, խալիս պիր իշթիրաք ը հիսս ի-լէ սանա եաղլաշըր, պէօյլէ պիր խազինէ պուլ-մու, իսէն անը ասլա գալպ էյլէմէ :

Ասըղատէ տիւլսէտէ գալգար, սէֆահէթէ

գուլ օլմազ : Ալթուն գազաէն եէրէ տիւլսէտէ գըյմէթլի տիր, վուլ օլմազ : Է՛յ օղլում սէն էվլատուլլահսըն տիւլսէն պիլէ գօրգմա անճազ սըչրա գալք քէնտինի իւմիւտսիզլիք, իման-սըզլըզ կիրտապընա իլգա էյլէմէ :

«2էյմի ինսաֆ կիպի ազէ միգան օլմազ, քիլի նօգսանընը պիլմէք կիպի իրֆան օլմազ» տէմիշ շայիր :

Իսլահ ը նէֆա էյլէմէնին շարթ ը մութ-լազը գապահաթընը թանըրպ թազմինէ բազի օլմազ տըր, սէն էյ օղլում կիւնահընը իգրար-տա ասլա թէէիւր էյլէմէ :

Չօզ ազըլ իլէ պաշլա ճիւմլէ իշինի, սօնրա գալպ էտէրսին էթէք փէշինի, տիւլիւնմէտէն պիր իշէ պաշլալըպտա քէնտինի փիւշման փէ-րիւշան էյլէմէ :

«Հիշ էօլմէյէճէքսին տէյու տիւլիւնէրէք չալը : Պու կիւն էօլէճէքսին կիպի եաշա» սէօյ-լէմիշ ալիմէր, սէն էօմիւրտէ պու մէպտէլէ-րի թաթպիգտէ թէքեասիւլ էյլէմէ :

Մէշհուր Եունան ֆէյլէսօֆ Սօլօն, մէշհուր իմփէրաթօր Կրէսօսա չու անայիպ հագիգաթը սէօյլէմիշ տիր. — «Ատէմին միւսթազպէլ էօմ-րիւնիւն նէ՛ օլաճաղը թային էտիլմէտիքէ օ-նա մէսուտ, մութու տէնիլմէզ» : Էյ օղլում միւսթազպէլտէ մէսուտ, մութու օլմազ իս-թէր իսէն, անը շիմտի պու էօմիւրտէ պաշլա-մայը ասլա թէէիւր էյլէմէ :

ՍԵՆՐԱՔ Յ . ԹԻՄՈՒՐԵԱՆ

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՉԱԼԱՐԸ

Ֆրանսատա 10 միլիօն տէօնիւմ արազի հարպ սէպէպիւնտէն խարապ օլմուշ իտի. 1925 տէ 9½ միլիօն տէօնիւմ եէր զըրաաթ էտիլէ-ճէք տէրէճէտէ իմար օլունմուշ : 866,844 պինա թօփտան խարապ օլմուշ : Պունուն 521,913ի թամիր օլուպ եափըմը : Պունուն 364,000ի էվլէր վէ իշ մահալլէրի իմիշ, 109,000 թախ-թատան էվլէր հալա մէսքէն հալինտէ գուլլա-նըլլօր : 9228 ֆապրիգա թամիր օլունուպ եէ-նիլէնմիշ : Պիր չօզ մատէն օճաղարընա Ալա-մանլար սու տօլտուրմուշ իտիլէր. պունլարըն հալա եարընը թուլումպա իլէ չէքիլիպ գուր-թարըմը պիր եարընը իշլէնիյօր :

1925է գատար Ֆրանսանըն թամիրի իշիւն սարֆ էթտիյի 102 պին միլիօն ֆրանգ օլմուշ պու մէպլաղ 3845 միլիօն տօլար էտիյօր : Շախս

լարեն վե շիրքէթլէրին զիյանը 85,000 միլիօն Փրանդ, Փապրիգա վե ումուր էմլաք զիյանը 25,000 միլիօն, չիֆթլիքլէրին զիյանը 20,000 միլիօն, էվ վե էմլաք զիյանը 40,000 միլիօն Փրանդ իմիշ: 1926 Յունվար պիրտէ հիւքիւմէթ խարապ օլմուշ 58,000 քիլօմէթրօ եօլլարեն 53 պինինի եափմըշ, թամիր էթմիշ վե 2408 քիլօմէթրօ չմէնտըֆէր եօլլարենտան 2361 քիլօմէթրօն եափմըշ: 17,616 հիւքիւմէթ պինալարը խարապ օլմուշ, պունլարեն 11,343 իւ եէնի տէն եափմըշ, 2859 սը մուվազգաթ թամիր օլմուշ:

1914 տէ Մ. Ամէրիգասա 4500 միլիօնէր վար իմիշ: 1916 տա 10,900 օլմուշ: Հարապ գազանճը միլիօնէրլէրի 11,800 էէթիշտիրմիշ: 1920-1921 տէ պու սալը 9000 էէնմիշ, չիմտի եիւնէ 11,800 տիւր: Իւշ քիմսէ պիլիօմէթր իմիշլէր, Յօրտ, Բօքքէֆէլլըր վե էտսէլ Յօրտ: Պունլարեն սէնէվի 5 միլիօն կէլիրի վար իմիշ: Բօքքէլլըր վե Յօրտ սէրվէթլէրինի օղուլլարը իւզէրինէ եազըլօրլար, Յօրտըն պիր թէք օղուլ վար տըր:

1925 Յունիստէն իթիպարէն պիր սէնէտէ Ամէրիգասա 1440 միլիօն լիպրա գազվէ կիրմիշ քի Ֆիյէթի 314 միլիօն տօլար էտիյօր: Պու մըգ տար էվվէլքի սէնէտէն 9 միլիօն լիպրա զիյատէ իմիշ: 995 միլիօն լիպրա եալընըզ Պրազիլ եօլլամըշ տըր:

Արժէնթին հալվան փանայիրինտէ պու սէնէ պիր պուլա 17,000 տօլարա սաթըլմըշ տըր:

Իսվիչէրատա քէօյլիւլէր պուլալարա պէօյիւք գաթլարըն իսմլէրինի վէրիյօրլար. կէչէնտէ Հինտէնպուրկ իսմինտէ պիր պուլա պօշանըզ Մուսօլլինիյէ հիւճմ էթմիշ, Պօլտուին, Գուլիճ, Փուէնգարէ էվվէլա սէյր էթմիշլէր, սօնրա օնլար տախի գալալա կիրմիշլէր:

Մըսըրըն էհրէմլէրի 2½ միլիօն թաշտան եափմըշ վե Բրիստոստան 2170 սէնէ էվվէլ իմիշ: Էհրէմլէրին ալթընտա էքսի թարիխէ աիտ չօգ մալիւմաթլար օլտուղու գանն օլունուլօր:

Գըզլար սաշլարընը քէսիպ գըսսա էլպիսէ կէյէլիտէն պէրու տահա սաղլամ օլմուշլար: Գատընլարըն վէֆիյաթը 1000 տէ 21 տէն 12 չէնմիշ տիր:

Վալէնթինօտան սօնրա տիւնեանըն էն մէշհուր քէմանը չալանը Հայֆից տախի էփէնտիսիթիս ամէլիյաթընա հէտէֆ օլուպ խասթա-

խանէտէ տիր: Լաքին մահալի կիզլի սաղլանըլլօր: Էհալի գօշուշմասըն տէյու:

Լօնկ Ալլէնտտէ էրօփլանտան պիր սանտըգ եումուրթալը 1200 ալաք եիւքսէքտէն աշաղը աթտըլար, եումուրթալար գըրըլմատը, չիւնքի փարաշիւթ եանի շէմսիյէ իլէ աթըլտը վէ եաւաշ եաւաշ էնտի:

Ձինտէ գատընլար սաշլարընը քէսմէսի սէպէպինտէն սաշ էօրմէք իշինտէ չալըշան 17,000 գարըլար իշսիզ գալմըշ տըրլար:

Խարիճի թիճարէթ ճիհէթիյէ Ինկիլիթէրա իւք, Ամէրիգա իքիճի վէ Ալամանիա իշիւնճիւ եէրի թուլուլօր:

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԷՐԼԷՐ

Մ. Ամէրիգա հիւքիւմէթինին նազար ը տիգաթընը ճէյալ էտէն մուհիմ պիր մէսէլէ նիգարակուա մէսէլէսի տիր: Նիգարակուա փանսմայա միւթթասըլ օլան պիր ճիւմհիւրիյէթ օլուպ պու կիւնլէրտէ օրատա պիր իսեան վար տըր: Պու իսեան միւնսսէպէթիյէ օրատա քի Մ. Ամէրիգա մէնաֆիի զիյան չէքմէքտէ օլտըղընտան հիւքիւմէթ օրայա տօնանմա կէօնտէրմիշ տիր: Գօնկրէս պու խուսուստա Բէիս Գուլիճին մուամէլէսինէ տաիր իյգահաթ թաւէպ էթտիյինտէ՝ Բէիս Գօնկրէսէ րէսմի պիր թէպլիղաթլա վէ խարիճիյէ նազըրը Մ. Բէլօկ ումուր ը խարիճիյէ գօմիսիօնընա չիֆահէն իյգահաթ վէրմէքտէ պուլունտուլար: Բէիս՝ Նիգարակուատա պահպանողական թարաֆըն աւտէմինի նիգամի րէիս օլտըղընը վէ ազատականլարընքինին րիյասէթէ հազըր օլմատըղընը պէյանլա, ազապիտնլարըն չըգարտըղը միւշքիլին օրտա Ամէրիգալըլարըն հէմ հայաթընը հէմ տիկէր մէնաֆիինի թէհլէքէյէ գօյտուղու իշիւն էսքի մուահէտէլէրին մաթլուպը իւզէրէ միւտախէլէյէ հազըր օլտըղընը խարար էթմիշ վէ պու պապտա Մէքսիգօ հիւքիւմէթի տէ իթթիհամ էյլէմիշ տիր: Մ. Բէլօկ տախի Բուս Պօլչէվիքլէրինին Մէքսիգօ վէ Նիգարակուայը Ամէրիգա գըթասընտա իշլէմէք իշիւն մէքէզ իթթիսազ էյլէտիքլէրինի խապէր վէրմիշ տիր: Կէրէք րէիսին կէրէք Մ. Բէլօկըն վէրտիքլէրի իյգահաթ Գօնկրէսին վէ էհալինին Փիքրինի պազը տէրէճէ թէսքինէ մուվաֆֆազ օլմուշ իսէ տէ, հալա գանի օլմամըշ օլուպ հիւքիւմէ-

թին մէսէյիսի մուսխէզէ Կտէնէր տէ Էքսիբ տէյիլ տիր:— Մ. Ամէրիգա Հիւքիւմէթի՝ Մէքսիգո Էնէպիլէրին կազ Էաղը վէ տիկէր Էմլաքը հուգուգունա թէարրիւզ Կտիյօր տէյու իթիրազ Էթմէլէ պէրապէր, Նիգարալուանըն իսթիգլալիյէթինէ վէ Մ. Ամէրիգանըն օլ տիյարտաքի իմթիյազլարընա միւտախէլէ Էթմէլէ իթթիհամ Կտիյօր:— Մէքսիգոտա Հիւքիւմէթի Գաթօլիք Էհալի արասընտաքի իսթիլաֆ շիտտէթի տէվամ Կտիյօր: Ասըլարտան 142 քիշի ասըլմը տըր:— Գանատատա Մօնթրէալտա Յունվար 10 Կիրակիսի պիր սինէմա պինասընտա Էանղըն գուհուր Էյլէտի, Էհալի Էանղըն սէսինի իշիտիր իշիթմէզ Էօյլէ պիր խըզ իլէ գօշուշտուլար քի տըշարը չըգմազ միւքինսիզ օլտու վէ 100 դատար չօճուք թէվէլէնիպ վէֆաթ Էյլէտի: Եանղընճըլար վէ փօլիսէր տիվարտան Էօլ աշարազ չօզ կիւճիւքիլէ Էհալիյի գուրթարտըլար:

Յրաքսա այան մէճլիսինին իւշտէ պիրի Էէնի ինթիլապ օլտու, պու ինթիլապտա սօլ ճէնահ Փըրգա, Էանի Սօսիալիսթ րատիգալ վէ հաթթա Գօմմիւնիսթլէր գաղանտըլար: Փուէնգարէ գապինէսինին կիւվէնտիյի միլլի ճիւմհիւրիյէթ թարաֆտարը զայպ Էթտիլէր: Հաթթա Յրանսա րէիսի ճիւմհիւրիւ Միլիւրանտ տալիս այանտա քիւրսիւսինիւ զայպ Էյլէտի: Պու հալտէ Փուէնգարէնին մէվգիի չօզ գաիֆլէնմիշ տիր:— Կարիպալտի վէ 17 պաշգա քիմսէլէր Սփանիա վէ Իթալիայա գարըն իսթիլալ Ֆէսատը մէսէլէսինտէն տօլայը Յունվար 20տէ մուհաքմէ օլաճաղար տըր: Յրանսըլար սօն պիր գաշ հաթթա գարֆընտա Իթալիա հուտու տընա Էն Էյի օրտուլարընը վէ Էն միւքէմէլ հարպ ալէթլէրի իլէ մուհիմմաթլարըն Էէրլէշտիրմիշ տիրլէր: Պու թէտարիք Իթալիատաքի զըլըյանը պիրազ սօլուլթմուշ տըր: Փափա հազրէթլէրինին տալիս Յաշիսթլէրին մէթօտլարընը մուսխէզէ Էօլլու սէօզլէրի տալիս Էվէյի թէէսիր Էթմիշ տիր: Իթալիանըն րէսմի օրտուը 200 պին քիշի տիր, լաքին զայր ի րէսմի օլարազ Յաշիսթ միլիշիա նամը ալթընտա թալիմ օլմուշ 250 պին ատէմ վար իմիշ: Պու գուվէթ զաֆիլէն հիւճմ Կտիպ Յրանսանըն ճէնուպընտա Ֆէնա պիր վաղիյէթ մէյտանա կէթիրմէսին իշիւն Յրանսըլար իսթիյաթ Էյլէտիլէր:— Պրիան իքի հաթթա թաթիլ իշիւն Նիս թարաֆընա կիթմիշ տիր, Էօյլէ գանն օլունու

յօր քի սապըզ Իթալիա խարիճիյէ նազըրը Սալանարա տալիս օրտա օլտուղունտան օնուն իլէ կէօրիւշէճէ տիր:— Յրանսա իլէ Իթալիա արասընտա պիր անլայըն իշիւն 1918տէն պէրու չալըլըլըյօր, լաքին հալա մուվաֆֆադ օլմատը:— Սիւրիատա Տամատ Ահմէտ Նամի պէյրիասէթի ալթընտա Հիւքիւմէթ թէշքիլ օլունմուշ տըր:— Ալի Աթրաշ իտարէսի ալթընտա իշիլիպ սօն վաղթլարտա Սիւրիայա հիւճմ Էտէն չէթէլէր Սիւրիատան չէքիմիշ օլուպ Արապիսթանտա Գասր Էլ Ապրազ տէնիլէն պիր մահալտա Էէրլէշմիշ տիր: Պու չէթէլէր Յըրանսըլ սիւվարիլէրի թարաֆընտան գաշըրըլմը տըրլար: Տիւրգիլէր 25 Էօլիւ, 100 Էարալը պրազըպ գաշմը տըրլար:— Սուլթան փաշա Աթրաշ Յրանսըլարա սիւհ միւգաքէրէսինտէն պիր խայր չըգարամայաճաղըն տիւշիւնէրէ Ինկիլիզ մէնտէյթի ալթընտա պուլունան մէզքիւր մահալա չէքիմիշ տիր:

Իթալիատա իքի կիւն տէվամ Էտէն պէօյիւք Յաշիսթ Գօնֆէրանսընտա գարար վէրիւմիշ տիր քի պու սէնէ Իթալիա կէնճիլի Յաշիվէ թալիմ օլունուպ թէշքիլ Կտիլսին, վէ մէմլէքէթ իշէ գօշուլուպ պէօյիւք հասըլաթ մէյտանա կէթիրսին: Սէնէտէ 3 կիւն թաթիլ կիւնիւ օլաճադ տըր: Իթալիա Յրանսա հուտուտընա 8000Էրիք 6 ալայ ասքէր ճէմ Էթմիշ տիր: Լաքին հարպ օլաճաղընա քիմսէ ինանմայօր, չիւնքի Իթալիայա իշթիրաք Էտէճէք քիմսէ Էօզ տըր:— Մուսօլիսի պիր Էմրնամէ իլէ մէյաանէլէրի, օյուն Էէրլէրինի, գիւպլէրի գափատաճադ տըր: Իթալիանըն իշլէմէք փլանընըն պիր դըմը պու օլաճադ տըր:

Ալամանիատա գապինէ հալա թէշքիլ օլընմատը: Հինտէնպուրկ իսթիյաթլէ քէնտի մէսլէքինի իլէրի սիւրմէքտէ տիր: Օ չալըլըլըյօր քի գապինէ փարլամէնթտէ Էքսէրիյէթի օլան օրտու իսլահ օլունսըն վէ խարիճի սիյասէթ Շթրէգմէնին մէսլէքի իւզէրինէ տէվամ Էթսին: Ոսիալիսթլէր վէ Նասիօնալիսթլէր Էքսէրիյէթէ մալէք տէյիլ տիրլէր. օ սէպէպտէն Էհալի փարթիսինի տալէթ Էտէճէք տիր: Պու Էօլտա տալիս Էքսէրիյէթ օլմազ իսէ իսթիմալէն Բայիւթսիկը տաղըտաճադ տըր: Շիմտիլէք պիւթիւն Փըրգալար չարփըշմագտա տըրլար: Հինտէնպուրկ Շթրէգմէն փարթիսինտէն Գուրթիսի տալէթ Էտէճէք պու Էօլ իլէ Սօսիալիսթլէր սըշարըտա գալըյօր: Պու ինթիլապ իշիւն Պը-

րիան տախի պիւթիւն թէ՛սիրինի գուլանըյօր, չիւնքի նասիոնալիսթէր սէ՛չիլի րիսէ, Ֆրանսա իւէ կիւնիւք օլաճազ տըր:

Մամարիսթանտա ինթիսապլար տէվամ է-տիյօր: 189 Ասըլատէլէր, գօնթլար, փրէնսլէր վէ պարօնլար 28 ազա ինթիսապ էթտիլէր: Մա ճարիսթանըն 1000 սէնէլիք թարիսինտէ իւք տէֆա օլարազ ասըլատէլէր, մէշրութիյէթ ուսուլընա րաղի օլտուլար: Մէպուսանտա 243 ազա վար տըր. իւչ ազա Արշիտիւքլէրտէն օ-լաճազ, 40ը գրալ վէքեալէթի նամընա օլա-ճազ տըր: Պու ինթիսապլարտան սօնրա ինթի-մալէն պիր գրալ ինթիսապընա պաշլանաճազ տըր:

Պիր Րուս մաքիսիսթ թէլէֆօն իւզէրինտէ էօյլէ պիր իճատ եախմըշ տըր քի, օտառա օ-թուրսն հէր քէս ուզադտան սէօյլէյէնին սէսի-նի իշիտէպիլէճէք տիր:— Րուսիատա գարը գօ-ճա պօշանմազ իշի օ գատար գօլալաշմըշ տըր քի, պու իքիտէն հէր հանկը պիրի միւրաճաթ էթսէ տէրհալ մուսմէլէ օլույօր:— Րուսիատա իւզմէթճիլէրին խուսուսի իմթիյազլարը վար տըր: Օնլար սիկուլթա օլունմալը վէ սէնէտէ պիր ալ հաֆթատա պիր թաթիլէրի վար, իքի գաթ հազլըզ, իքի գաթ գըշըզ էլպիսէ, 5 կիւն լիւք, իքի չիթի գօնտուրա վէ պիր փալթօ հազ լարը վար տըր: Օնլարըն իթթիհատը վար տըր վէ սէպէպիլի չըգարըլմազլար:

Զինտէ տէհէթլի վազաալար տէվամ էտի-յօր, ինկիլիզլէրին իշէրիլէրտէն Հանթօլտան չէքիլմէսի իւզէրինէ Զինլիլէր էվրօփալըլարա հէր եէրտէ հիւճմ էտիպ, թաշլամազ, հազա-րէթ էթմէք, հաթթա գուրշուն աթմագտա պու լունտուլար: Շանկհայ չէհրի էվրօփալըլար ի-տարէսի ալթընտա պիր եէր իտի. գաֆիլէ օ-րալա տախի հիւճմ էյլէտի: Ինկիլիզլէր աս-քէր չըգարըլ չէհրի մուհաֆագալա. գարար վէրտիլէր: Ամէրիգա տախի ասքէրլէրինէ ալնի էմրի վէրտի: Շանկհայ հիւճմ էտէնլէրի վուր մաղա գարար վէրտիլէր: Հէր թարաֆտան էվ-րօփալը միւլթէճիլէր օրա կէլիյօր: Էթրաֆտա պիր չօզ մահ, իիք իճա օլունտուլըն նազլ օ-լունտուլար: Քիւլքեանկ չէհրի տախի էվրօփա-լըլար իտարէսինտէ իտի: Զինլի գալապալըզ օ-րալա հիւճմ էտիպ՝ հազմա էյլէտիլէր: Ինկի-լիզ ասքէրլէրինին սօղուզ գանլըլըզ վէ չէճաա թը մէտհ օլունտուլար: Գանթօն եէնի հիւքիւմէթ Շանկհայըն ինկիլիզ իտարէսինէ գօնուլմարը-

նա րաղի օլմուշ տըր: Պիւթիւն Զինտէ ինկիլիզ-լէր ալէյհինէ ատալէթ վէ թահրիքեաթ վար տըր: Լաքին Զինի թէրք էթմէք տէհէթլի պիր անարշի մէյտանա կէթիլէճէք տիր: Շանկհայ գօնսօլսլարը պիրլիքտէ իշլէյիպ միւտաֆաա էթմէյէ գարար վէրմիշլէր տիր: Ինկիլիզ գա-պինէսի տահա միւլսսիր եօլլար տիւշիւնիւյօր: Ասըլար գալապալըզ պիր քէօյտէ 1000 ատէմ գաթլ էյլէմիշլէր տիր:

Պաղեսթինտէ մալարիա օ գատար էքսիլ-միշ տիր քի կէչէն սէնէ էհալի պիր միլիօն տօ-լար իլաճ փարասը իգօնօմի էթմիշլէր: Պա-ղէսթինտէ հէր եէրէ Ագասիա աղաճը տիքիլի-յօր վէ պաթազլըզլար գուրուտուլույօր:

Ազշալ գաղէթասը հազըյօր քի, Սթանպօ-լըն թէլէֆօն լիսթասընը եօզլատըլընտա պիր սահիֆէտէ անճազ 15-20 իսլամ իսմի վար ի-միշ, պազիսի եէհուտի, Րուս վէ էրմէնի թիւճ ճար իսմլէրի իմիշ: Իսլամլարըն իսմի գարշը-սը մէսքէն իմիշ, օյ պիրլէրի հէփ թիճարէթ իսանէ վէ մաղաղալար իմիշ: Պիր սահիֆէտէ տէ-յօր, 3(1) թանէ Գօհէն, Պէհար, Լէվի, եիւզլէր-ճէ Ասատուրեան վէ ֆափատօփօլս վար: Ահ-մէտ Հասան գաշ թանէ, հալա Սթանպօլտա վէ պիւթիւն մէմլէքէթտէ թիճարէթ զայրի Միւս-լիմլէրին էլինտէ տիր:— Րօմա Լօնտրա թիւրք ֆէֆիլլէրի էնգարէյէ չաղըլմըշլար տըր: Րօ-մա սէֆիլի Սուուտ պէյ տէյօր քի իթալիա թիւրքիա ալագասը թապիի հալտէ տիր:— Թիւրքիատա ինկիլիզ մուհիլլէրի իսմինտէ թիւրքլէր արասընտա պիր թէշքիլաթ վար ի-տի: Պունլար պիրէր պիրէր թէֆիլիշ օլունտուլ մէյտանա չըգարըլմագտա տըր: Պունլար հիշ պիր մէմուրիյէթտէ գայըլմալաճազլար տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Գահիրէտէ Շուէտ սէֆիլի խանէսինտէ Բիլիսէլէր իթթիհատը Գօնֆէրանսը օլմուշ տըր: Գօնֆէրանստա ինկիլիզ եպիսկոպոսը, Սուտան, Րուս Արքեպիսկոպոսը, Մըսըր Առաջ նորդը Թորգոմ Սըբազան, Ղպտի քիլիսէսի միւ մէսսիլի, Ամէրիգալըլար, վէ Հալլարտան պիր չօզ զէվաթ տախի հազըր իմիշլէր: Սուտան Արքեպիսկոպոսը ինկիլիզէ, Թորգոմ եպիսկո-պոս Ֆրանսըզճա պիրէր նութզլար օգուճուշ-լար: Մուգաթթամ գաղէթասը միւտիլի Արապ-ճա վէ ինկիլիզէ Թորգոմ եպիսկոպոսուն նութ զընա ճէվապ վէրիպ Հալլարը վէ Հայ Եեկեղե-

ցիյի մէտն էլ յիշմի։ Նիւիկիա Ս. Կաթո-
ղիկոսը մէրքէզէն հալսւոյ նազլ էլ յիշմի։
ճիւղէն ընկա ի յիշմի։ Եւ հիւքիւմէթ ա-
տմէլէրի խօշամէտիյէ կիթմիչլէր տիր։— Զահ-
լէտէ ազգային մէքթէպտէ 130 շայիրտ վար ի-
միշ. 150 լիրա պիւտնէ իլէ քի 50սինի Բարե-
գործական վէրիյօր իմիշ։— Շիրակտա եանի
Ալէքսանտրօփօլ էթրաֆընտա Յունվար 8տէ ա-
խէր պիր զէլզէլէ տահա վուզու պուլմուշ տըր։
Էհալի տէհչէթ իչինտէ տաղլարա տէրէլէրէ գա
չըլմըլար, 16 քիշի վէֆաթ էտիպ, 19ը եարա-
լանմըլ տըր։ Նոյ. իլքինտէն պէրրու սարսըն-
թըլար քէսիւմէմիշ. 60 տէֆա վուզու պուլ-
մուշ։ 0 թարաֆլարտա տէհչէթլի գըլ վէ գար
ֆուրթունասը հիւքմ սիւրիւյօր։— Բուժանիա
Հայլարը Հայաստան զէլզէլէսի իչին պիր մի-
լիօն լէյ ճէմ էթմիշ տիրլէր։ Պու փարա իլէ ա-
ղամ քէրէսթէ եօլլամադ տիւշիւնիւյօրլար։ Օլ
թարաֆլարըն էհալիսի քէսրէթ իլէ Բուսիայա
տօղրու հիճրէթէ պաշլամըլ տըրլար։— Սթան-
պօլ խասթախանէսինէ 60,000 լիրա գըլմէթին-
տէ պիր խան վասիյէթ էտիւմիշ տիր։— Սթան-
պօլտա Ազգապետարանտա տախի միւթէպէրան
մէճլիսի ճէմ օլուպ եէնի թէշքիւթ եափաճադ
լար, էվվէլքի ընդհ. ժողով վէ վարչական ժո-
ղով ազալարը տաղըլմըլ տըր։ Եէնի ինթիխապ
լաղըմ օլամադ տըր։— Հալէպտէ Ս. Կաթողի-
կոսըն ըրիսէթի ալթընտա Հայաստան աֆէթ-
զէտէլէրի զիքրինէ պիր պատարադ իճրա օլուն-
մուշ, վէ փէք պէօյիւք իզտիհամ հաղըր օլմուշ-
լար տըր։ Պատարադտա Սիւրեանի վէ Մարօնի
Գաթօլիք Արքեպիսկոպոսլար հաղըր պուլուն-
մուշլար։— Սիւպհի Պէրէքէթ էֆէնտի խանէ-
սինտէ Ս. Կաթողիկոսա պիր զիյաֆէթ վէրիւ
միշ տիր։— Այնթապտաքի Ամէրիգան գըլլար
մէքթէպի Հալէպէ նազլ էտիւմիշ օլուպ՝ օրա-
տա տէվամ էտիյօր։ Մէքըիւր մէքթէպին ըէի-
սէսի Միս Ֆօրմէն Ամէրիգայա կէլմիշ օլուպ՝
կէչէն հաֆթա Նիւ Եօրզը զիյարէթ էլլէտի։
Էլէնէվմ մէքըիւր մէքթէպտէ 150 գատար թա-
լէպաթ պուլունույօր։— Զուլիչէրտա մարուֆ
Հայասէր Մ. Բրաֆթ Պօնարըն միւթէսէսին-
տէ 100 գատար էրմէնի եէթիւլէր սանաթ տա-
իրէսինտէ թալիւմ օլունույօրլար քի սօնրա էր-
մէնիսթանա կէօնտէրիլէճէլէր տիր։ Պու քէր-
րէ Մ. Բրաֆթ Պօնար Փրօֆ. Թումանեանլա
պէրապէր Նիւ Եօրզա կէլմիշ տիրլէր քի միւմ-
քինտէ օլ մէքթէպին թալէպէսինի 200է իպլաղ

էթմէք իչին լաղըմ կէլէն փարալը պուրատան
թօփլասընլար։— Յունվար 9, Կիրակի Տօգ.
Նազգաշեան Թրօյտաքի Ա. Ա. Միւթիւնըն
պիր հանդէսինտէ նութգ իրատ էլլէմիշ վէ օլ
միւնասէպէթլէ Միւթիւնըն իրատը \$300 գա-
տար օլմուշ տըր։

«Եէնի Եէմլիք» իչին պիգէ կէօնտէրիլէն
իանէլէր։— Նիւ Եօրզտա պիր տօսթ թարաֆըն-
տան \$20.00, Տիկին Միննէթեան Էէտիլլէ (Նիւ
Եօրզ) իքի տէֆատա 5.00, Տիկին Կոստան
Մուճեան (Հէյվըհիլ) 3.00, Տիկին Հոլիսիմէ
Կ. Մուրատեան 5.00։

Տիկին Տարագեան իչին, Տիկին Սիւլա-
լեան (Ալպանի) \$5.00։

ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

4 P.M.—6.30 P.M. 180 Lexington Ave.

Phone: Ashland 1461

10 A.M.—1 P.M. 530 W. 166th St.

Phone: Billings 5018

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Ատէմ Պիր Մաֆիմա՝ Մը Տըր

Մարդոքսուքիւն

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Կոնդակ

Միւրալէալար

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Թէիլիքէ Նօգթալարը ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Խըլգաթը Ալէմ — Իլմ վէ Գիթալը Մու-

գատտէս Փրօֆ. Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Զիյիմէս Եալսօս Պայաղըլըգ

ՎԵՐ. Հ. ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Պիրլէլիւմ

ՏԵՐՎԻՇ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ.—

Թէնիւպէտէն Էյի Սէօղլէր

ՊՐՆ. ՍԵԴՐԱԿ ԹԻՄՈՒՐԵԱՆ

Մալիւմաթ Փարչալարը

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—